

Mokintoju.
 angliskos kalbos mokintis
 (ryta) **\$ 1.00**
 GAS arba kaip mokintis
 mokintojo **15c**
 AS mokintis rašyti be mo-
 merginoms, kurių daugelis
10c
 mokintis pradinių rokun-
 Su paveiksiais [apdaryta]
35c.
 per Money Order arba pač-
 o adresu:
ikolinis
NEW YORK City

in 14-28
 12500 A.
 EMS ŽINOMAS
Philip Royno,
t. Philadelphia.
 AMOSIOS VALANDOS:
 Iki 10 švyto
 Nuo 2 iki 3 po pietų
 Nuo 6 iki 8 vakare
 Ištėt rusiškai ir lenkiškai.

koj galima gauti:
 ojas 1.00
 ojas 1.00
 alatas 1.00
 o 1.00
 o 1.00
 o 1.00
 o 1.00
 o 75c
 o 50c
 o 25c
 kitokių gydnolių.
SE. Cor. 2nd & Federal st.

gradimas
 ai ir užrašymus plauky.
 onij atgavo puikius plaukus, su-
 viet žmonės užteikti mums ir mū-
 duodam teisingianšią rodą per la-
 dvyti Slinkimą plauky ir Pilkimą,
 ežos ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų
 arime apie penę milijono laišky su
 tautysčių. Rasyk pas mus:
RUNDZA CO.,
ay, Brooklyn, N.Y.

ir aplinkinej.
 kvakorėlių ir sluntimo pinigų North
 u ir agituojančių nariu LSS. Teipgi
 viškų knygų. Neužmirškite.
M. Kaitis
ave. Chicago, Ill.

ELEDINAS
 ns, vyrų, moterų ir vaikų
KU KRAUTUVE
 ontu ir kaliošn. Geras tavoras.
 staviu priederme remt tautieči.
 St., Philadelphia, Pa.

Nr. 2. Philadelphia, Pa. 8 d. Sausio [January] 1909 m. Met. V.

Inicijatyva ir Referendum.

Nė viena demokratiškojo valdymo forma negali teip gerai sutvarkyti santykius visuomenėje, kaip tiesioji įstatymleidystė.

Tiesioji, arba tiesioginė, betarpiska įstatymleidystė susideda iš Inicijatyvos ir Referendum. Tiedu lotyniški žodžiai, žiurint į jų kiltį, neką mums pasako; bet jiedu yra vartojami vien įstatymleidystėje ir čia turi savo aiškia prasmę.

Inicijatyva (nuo lotyniško. iniitium — pradžia) yra tai žmonių teisė sumanyti įstatytnius, paduodant petieijų su tam-tikru piliečių arba teisėtojų balsotojų parau skaičium. Pasirašo ant tos petieijos arba prašymo tam-tikras, įstatymais pripažintas, piliečių nušimtis; tas nušimtis nėra didelis, paprastai 5 arba 10 nuo šimto. Toji petieija esti siunčiama į tam-tikrą įstatymleidystės įstaigą, — pavyzdžiui, emus, — į žmonių atstovų seimą. Seimas ją perziuri, ar viskas yra tvarkoje, ar neprieštarauja abeluiems įstatymams, ar nepereina viršum pamatų, principų, ir kada tą aktą paduoda visuomenei perbalsuoti, t. y. priimti ar atmesti. Tą nušprendžia dauguma balsų.

Šitas balsavimas ir vadinasi referendum. Tat vadinasi tiesioji įstatymleidystė, nes mat įstatymus leidžia tiesioj patys žmonės, o ne jų išrinktieji, vadinami atstovais, ne seimas ar senatas.

Tiesioji įstatymleidystė, kaip parodo Victor L. Berger gali eiti dviem keliais.

Pirma: Teisės įstato patys žmonės (liaudis), kaip auščiau matėm. Teip buvo sehojij Grekijoj (pikm Kristaus) ir, kiek vėliau, Rymo respublikoje, pagalios šioje gadyneje buvo Amerikos miestuose tam krašte, kuris vadinasi Naujoji Anglija (Massachusetts valstybeje ir kito) o Šveicarijos kantonuose tatau praktikuojama ir dabar. Ar šaip, ar teip — šitas balsavimo budas yra pritaikomas tik tai miestuose arba mažose šalyse, kur visi balsotojai gali susirinkti viena vieta. Mat pasekmingai balsuoti galima sykin tik kelias nuomones — o geriausia, dvi, — tatau išsiaiskina tik susirinkimuose kalbant kalbetojams ir visiems susirinkusiems diskusuojant.

Antra: Tiesioji įstatymleidystė gali teipgi buti, — kaip Naujojoj Zelandijoj ir Šveicarijos Federacijoj (kantonų sąjungoj) — per žmonių atstovus, kurie yra, kontroliuojami per inicijatyvą ir referendum ir atstarkimo teise. (jei atstovai nepildo žmonių valios, — jie gali but atšaukti ir nauji išrinkti). — Šita įstatymdavystė, kaip matyt, nėra tikrai tiesi; nes įstatymus galutinai leidžia arba užvirtina seimas. Bet kadangi seimo nariai gali kiekvienoj valandoj but atšaukiami, tai nėra žmonėms pavojaus, kad jie ten dirbs tik sau patinkamai, priešais savo išrinktojų norą, kaip tai daro Jung-

tinų Valstybių kongresas ir visi kiti parlamentai, kurie iki kitų rinkimų visai nepaiso žmonių, t. y. savo rinkėjų norų, nes jų nebijo, nes per tą laiką «atstovai» yra viešpačiais ir gali sauvališka elgtis vien savo naudai ir naudai tų, kurie tur daug pinigų juos papirkti... Del tos atšaukimo teisės ir šis antrasis įstatymleidytes kelias gali but pavadintas tiesiu, betarpišku, nors ir tarpininkauja čia seimas.

Bet ir didžiosiose šalyse, pakilus žmonių apšvietimui ir politiskam susipratimui, be abejo, bus galima įvest tikrąją, tiesiąją įstatymleidyte.

* * *

Referendum reiškia tai, kad kiekvienas įstatymas butų paduotas žmonėms priimti ar nepriimti, kitaip — pagirti ar nepagirti (pagal lotyniską — aprobuti ar neaprobuti).

Priėmimas gali but obligatoriskas ir voliuntariskas. Teipgi gali but visuotinas arba vietinis. Obligatoriškasis arba prideringas yra tas, kad koks svarbus įstatymas turi but visuomenės balsuotojų daugumo priimtas po to, kaip jį išleidžia įstatymleidyte («legislatura»), k. a. seimas. Dabar toks referendum yra Wisconsin valstybėj sulyg įstatymų, paliečiančių bankininkyste arba bile kokią konstitucijos permainą. Tas referendum yra prideringas arba privalomas ir visuotinas, nes apima visą valstybę. Milwaukee miestas (Wisconsin) gali išleisti obligacijas («bonds») arba užtraukt paskolę tiktai tada, jei tą pagiria miesto referendum; šiame atvejyje referendum yra privalomas, bet kadangi eina tik per vieno miesto balsuotojus, tai yra vietinis («local»).

Voliuntariskasis arba laisvanoriškasis referendum yra tame, kad įstatymleidžių priimtas įstatymas tolei nejeina į galę, kol žmonės per tam tikrą paskirtą laiką neapsvarsto ir neįdiskusuoja jo. Per tą laiką reikalaujama, kad tam-tikras visuomenės nuošimtis (10 ar 15 ypatų nuo kiekvieno šimto pilnų balsuotojų) pripažintų tą įstatymą, paduodant peticiją su parašais. Taigi nereikalaujama daugumos, bet jeigu įstatymo nepriims nė dešimtas visų balsuotojų nuošimtis, arba toks jų skaičius, koks įstatymais pripažintas, tai tas seimo išleistas įstatymas nejeis į galę.

* * *

Kokia nauda iš incijatyvos ir referendumo?

Incijatyva ir referendum atidaro platų lauką visų piliečių svarstymui, mingams ir laikraščiams duoda daugybę diskusijų medegos ir tokiu budu padeda žmonėms išsilavinti politikoj arba visuomenės klausimuose; per tai žmonių susipratimas pakyla ir jų santikiai susišvelnina teip, kad kita syk gali padaryti dideles permainas, didelį nužengt žingsnį prie visuotinos gerovės ir laimės, be aštrių susidurimų, be kraujo praliejimo. Incijatyva ir referendum tai — tikra žmonių patvaldyte. Incijatyva ir referendum pa raikina «ypatiškumus»: negali atsirasti tokių valdininkų, kuriuos galėtum pavadint «despotais», «viešpačiais» ir — kas svarbiausia — reikia eit prieš juos su... bomboms, teipgi nėra reikalo tverti gyvuosius stabus, «didvyrius», «išgelbėtojus»; gabųs žmonės,

teisingi vadovai reikalingi, bet jie netampa dievukais, kaip tai atsitinka konstitucijinėse šalyse, kur išrinktieje atstovai turi pilną galę ir valią iki kitų rinkimų.

Paprastose draugijose incijatyva ir referendum reiškia tų draugijų bujojimą, sąnarių pasidauginimą ir — kas svarbiausia — jų apšvietimą, susipratimą, drąsą ir energiją prie darbo savo organizacijos labui.

Incijatyva ir referendum — tai visuomenės savarankiskumo mokykla. Žmogų padaro žmonišku tik laisvė. O incijatyva ir referendum yra tai laisvės įrankiai, kuriais ji pati save tobulina; taigi per tai žmonės tobulinasi, eina pažangos keliu.

Incijatyva ir referendum turi palinkimą prie to, kad šokia ar tokia partija netektų valdymo galės, žmonėms nėra reikalo tikėtis, kad tos, ar kitos partijos kandidatai išrinkti atstovais ką gero jiems padarys, išleis gerus įstatymus, jų reikalus aprupinančius ir tt. Politiskosios partijos, žinoma, per tai da neišnyks, kolei neišnyks visuomenės ekonomiskasis pasiskaidymas, — pagal savo turto, arba veikimo padėjimą, — bet josios neviešpataus, nes per incijatyvą ir referendum viešpatauja patys žmonės, tikrius sakant — visuomenės balsuotojų dauguma.

Incijatyva ir referendum — tai tikrojo demokratiškojo surėdymo formos arba pavidalai. Tariant «tikrojo», aš turiu mintyje tuos incijatyvos ir referendumo pavidalus, kurie reikalauja, kad visus įstatymus patys žmonės sumanytų ir nuspręstų. Tikroji žmonių patvaldyte — tai tikrasis demokratiškasis surėdymas. Šitoks surėdymas reikalauja, kad visi pilnamečiai žmonės — vyrai ir moters — turėtų lygias politiskas teises ir galėtų balsuoti, rinkti ir buti išrinktais. Be šitos sąlygos nė incijatyva su referendumu nepadaro teisingo demokratiško surėdymo.

J. Baltrušaitis.

MUSU KALENDORIUS.

Sausio mėnesis.

(Pirmoji skaitlinė yra senojo, o antroji naujojo metaskaitiaus).

10 gruod. 1 sausio. 1863 m. Prezidento Lincolno įsakymas apie panaikinimą vergovės Amerikos Jungtinėse Valstybėse. — 1881 m. Mirtis garsaus Prancuzijos revoliucijonieriaus, socialisto A. Blanqui (Blanki). — 1889 m. Hafufeldo susivaziavimas, įkuręs Austrijos Social-demokratų Partiją.

20—2. 1778 m. Gimė Kabet, socialistas—utopistas (manęs, kad galima išmislytinu budu sutvert socialistiskąją visuomenę).

21—3. 1795 m. Trečiasis Lietuvos padalinimas: Rusija gauna Kauną ir Vilnių (1 traktatas).

22—4. 1865 m. Galutinai panaikinta vergovė Jungtinėse Valstybėse.

23—5. 1831 m. Mirė moteriškė—pulkininkas pirmųjų lenkmečių (krakosmečių) Lietuvoje, Emilija Pliateraitė, 26 metų mergelė. (Sk. knygelę «Emilija Pliateraitė».)

24—6. 1902 m. Minkas M. Bloch.

25—7. 1887 m. S.

mas

26—8. 1642 m. M. gy valdžios persekiotas (tvizgdes ir k.).

Stankaus „Kapit

Kartais būna labai nekuomet reikia turėti reik net daros gėda už tą, kas bus bent kitą kartą tu ti socializmo ir kapitalizmo patrai esi tat kaip reiki kitus da ir kitą kartą tok torini turėti. — Gaila, kad ir socializmas. (Būtų bu Dabar visai negaila! Red. po vieną klaidą ant penki «Kapitalizmo ir socializmo

Pradėsim nuo peržvalgizmo ir socializmo. Kapirizmo: «Kapitalistai... da teip, kaip darbi kaip jiems patin tuojuans aiškina pavyzdži bet tuo tarpu pati «charalizmas ne tokie jau painūs — darbininkai nori vienai sa... Bet argi jau tame ti pitalistų blogas noras da ant šio «oro» rentys kapizmo tvarkoj veikia gilesn laikų draugiją pavergę y patie kapitalistai gyvenimū rū išdirbimo gadyneį kapi viny gimdyti kapitalui p dynės dievas, kursai įkvep pasirodė kaip pamatas ir pitalistai, — girdi, — tik negalima dalinti — jei beninkai reikalauja, o tik ka rū, kas jau buvo pirmia ma — ne teip, kaip darbi yra, kad tų «reikalaujančių entas, — jei darbininkų būtime socializmo tvarko

Bet Stankus mums tvarkos priežastis, kaip jo vo «oro» jįsai sako: «kap ir galę, dėlto jys ir turit kapitalizmas remijasis ant savo rankose... Čia Stankus Prancūzų Revoliucija 1789 dvarininkų rankose, vieno talizmo su proletarijatu, 1 talizmo plėtojimasis Prancūzų privilegijas ir val

pa dievukais, kaip rinktieji atstovai

referendum reiškiaimą ir — kas svaršą ir energiją prie

omenės savarankiku tik laisvė. O nokiai, kuriais ji palinasi, eina pažan-

mą prie to, kad šiolės, žmonėms nėra kandidatai išrinkti is įstatymus, jų reiktijos, žinoma, per ekonomiskasis pasikimo padėjimą, — ir referendum visuomenės balsuo-

jo demokratiškojo t «tikrojo», aš turiu pavidalus, kurie reiktės sumanytų ir nu— tai tikrasis demoss reikalauja, kad vi— turėtų lygias potubi išrinktais. Be au nepadaro teisingo

J. Baltrušaitis.

RIUS.

jo metaskaitlius).

mento Lincolnio įsakycos Jungtinėse Valstycuzijos revoliucijonie— 1889 m. Hafinfeldo l-demokratų Partiją.

t, socialistas—utopistas sutvert socialistiškąją

vos padalinimas: Rusi-

s).

kinta verguvė Jungti-
cė—pulkininkas pirmųjų
Emilija Pliateraitė, 26
Pliateraitė).

24—6. 1902 m. Mirė didis karių priešininkas, bankininkas M. Bloch.

25—7. 1887 m. Smolenske (Rusijoje) valstiečių sukilimas.

26—8. 1642 m. Mirė astronomas Galilėjus, ilgai kuni-gų valdžios persekietas už jo mokslą apie dangaus kunus (žvaigždes ir k.).

Stankaus „Kapitalizmas ir socijalizmas“.

Kartais būna labai nemalonu kritika užsiimti, ypač tuomet, kuomet reikia turėti reikalą su teip stambiomis klaidomis, kad net daros gėda už tą, kas tokias klaidas galėjo padaryt. Stankus bent kitą kartą turbūt atmis rašydamas, kad skelbti socijalizmo ir kapitalizmo mokslą tegalima tuomet, jei patsai esi tat kaip reikiant supratęs, — o šiaip jau «mokyti» kitus da ir kitą kartą tokiu pat būdu, reikėtų daug drąsos autoriumi turėti. — Gaila, kad «Kovoje» tilpo Stankaus «Kapitalizmas ir socijalizmas». (Būtų buvę gaila, kad būtų neatsiradus kritika. Dabar visai negaila! Red.). Pas Stankų klaidų nė daug, nė maž: po vieną klaidą ant penkių eilučių, — nors Stankui galėjo būt «Kapitalizmo ir socijalizmo» klausimuos da blogiau...

Pradėsim nuo peržvalgos bendrųjų Stankaus pažiūrų į kapitalizmą ir socijalizmą. Kapitalizmo tvarką Stankus šiaip charakterizuoja: «Kapitalistai... dalina žmonių turtą ir darbą, bet ne teip, kaip darbininkai reikalauja, o tik kaip jiems patinka». Šiąją charakteristiką Stankus tuojaus aiškina pavyzdžiais, kuriuos mes turėsim ir peržiūrėt, — bet tuo tarpu pati «charakteristika»... Pasirodo jau, kad kapitalizmas ne tokie jau painūs reikalai, kaip kad kas apie tai mislijo — darbininkai nori vienaip, kapitalistai darą kitaip, ot, ir esą visa... Bet argi jau tame tikrai būtų visa? Argi čia tik vienas kapitalistų blogas noras darbininkams būtinai pakišti koją? Argi ant šio «noro» remtųs kapitalizmo tvarka? Manome — ne! Kapitalizmo tvarkoj veikia gilesni įstatymai, kaip Stankaus «noras», mūsų laikų draugiją pavergę yra kapitalizmo tvarkos įstatymai, kur patįs kapitalistai gyvenimo rankose lošia marjonečių rolę. Tavorų išdirbimo gadyne kapitalas turi savus įstatymus, kurių uždavinys gimdyti kapitalui procentus, — procentai, pelnas mūsų gadyneš dievas, kursai įkvepia kapitalistams «norus», kurie Stankui pasirodė kaipo pamatas ir priežastis kapitalizmo tvarkos. — «Kapitalistai, — girdi, — tik dalina žmonių turtą ir darbą (darbo negalima dalinti — jei bent darbo vaisius), bet ne teip, kaip darbininkai reikalauja, o tik kaip jiems patinka»... Čionai apart «norų», kas jau buvo pirmiau nurodyta, dar yra žiedelis, kur sakoma — «ne teip, kaip darbininkai reikalauja», — taigi tame bėda ir yra, kad tų «reikalaujančiųjų» darbininkų šiandiena da mažas procentas, — jei darbininkų miniose būtų gana susipratimo, maž jau būtų socijalizmo tvarkoj...

Bet Stankus mums nurodo ir gilesnes kiek kapitalizmo tvarkos priežastis, kaip jojo «norai». Kiek žemiau apskelbtųjų savo «norų» jisai sako: «kapitalistai turi savo rankose visą valdžią ir galę, dėlto jūs ir turit dalintis su jais, kaip jie nori. Čia jau kapitalizmas remiasis ant valdžios ir galės, kurias kapitalistai turi savo rankose... Čia Stankus vėl stambiai suklydo. Prieš Didžiąją Prancūzų Revoliuciją 1789 m. valdžia ir «galė» Prancūzijoje buvo dvarininkų rankose, vienok mes randame ten besiplėtojant kapitalizmą su proletarijatu, kapitalistais, su klesų kova, — tik kapitalizmo plėtojimasis Prancūzijoje ir panaikino per revoliuciją dvarininkų privilegijas ir valdžią, įsteigdamas visas šias gėrybes bur-

žuazijai. Aišku tuomet, kad ne kapitalizmas remias ant valdžios ir «galės», bet valdžia rymoja ant kapitalizmo. Taigi Stankus šioj vietoj stambiai suklydo. — Bet kad tai būtų paskutinė jo klaida! Dar mes turim pažiūrēt ir jo aukščiau minėtuosius pavyzdžius, kur jis nemažiau klysta, kaip su «norais» ir «galėmis»...

Nesmagu mums Stankui pamokslą sakyti, bet reikia, ir noroms nenoroms prisieina. Kada darbdavys samdo darbininką, jis nežino, už ką darbininkui moka ir kaip darbininkas jam atidirba ir perdirba. Va, kaip mano Stankus. «Jūs dirbat devynias valandas per dieną. Pirmas dvi valandas jūs uždirbat sau už mokesčių, už tas vadinamas devynias valandas. Antras dvi valandas jūs uždirbat už mokesčių už vietą, mašinas, už žalią medegą ir algą savo užveizdai». Ne, ko Stankus nežinojo, nereikė apie tat nē rašyt. Stankus mano, kad «pirmutinas 2 valandas darbininkas sau užsidirba už mokesčių už tas vadinamas devynias valandas» (!). Čia yra dvi klaidos. Stankus užmiršo, kad darbininkas nē pas ką nedirba, kolaik da nēra pasamdytas, kolaik niekas nenuspirko jo darbo spēkos. Darbininkas pirmutines dvi darbo valandas dirba, kad atidirbt kapitalistui už tą užmokesčių, kurį jisai darbininkui duoda (tat visuomet atliekama po darbo), kad šisai galėtų kapitalistui dirbt, o sau — gyventi. Stankaus praleista pirmutinis samdymo momentas. Tai būtų viena. Antra, — stačiai nežinia jau, ką Stankus mislijo, kuomet sakė, kad darbininkas į pirmutines dvi valandas užsidirbęs sau užmokesčių už teip vadinamas devynias valandas. Veikiausia, kad šioji Stankaus parašyta vieta pačiam Stankui nesuprantama. Taigi matot, kokie čia negražūs dalykai. Bet ir tai da ne galas. — Kada darbininkas dirba antrasias dvi valandas, Stankus vėl klysta. Čia jis mano, kad darbininkas apmoka vietą, mašinas, žalią medegą, užveizdai algą, bet visai veltui Stankus teip mano, — teip nēra. Po pirmutinių dviejų darbo valandų prasideda pridedamasai darbas, kursai gimdo pridedamąją vertybę, — jei darbininką kapitalistas nususamdė už rublį devynioms valandoms dirbti, tai įšias pirmasias dvi valandas darbininkas atidirbo už rublį, o toliau jau eina pridedamoji vertybė, kurią dalinasi kapitalistas, bankierius, dvarponis, jei ant jo žemės pabirkas, pirkliai da prisišlieja, kad teipogi pasinaudoti... O ką jau stankus sako, būk antras dvi valandas darbininkas apmoka mašinas, medegą ir užveizdoms algas — tai tik vienos pasakos: užveizdai užsidirba, kaip darbininkai, mašinos po truputį dyla ir jų sudilusioji dalis priskaitoma prie tavorų ir tt... Matot, ir čia Stankus ne visai pataikė. — Po šių klaidų Stankus rašo, kad socijalistai tvirtiną, ką darbininkai užsidirbą, tat turį būt jų nuosavybė. Bet aš priduriu, kad tą patį sako ir buržujai, ir dargi už vagystes yra jų įtaisyti baisūs kalėjimai. Kad apgint nuosavybę yra prirašytos storos įstatymų knygos. Ką darbininkai užsidirba, tas jiems priguli ir tat jie gauna, — jei tik bent per pulką kapitalistų atsiranda vienas kitas nesąžiningas, kuris apsuoka ir aprokuoja darbininkus. Jei socijalistai ką sako, tai sako visai ką kitą, kaip kad Stankus rašo: jie sako, kad tur būt panai-kinta privatinė darbo įrankių nuosavybė didžiojoj pramonėj, kad tur būt nebeišdirbama tavorų, kur reikia pirkt ir parduot, ir kur tavoru tampa žmogus, darbininkas, kurį tuomet galima jau išnaudot pačiais teisybės įstatymais-pasiremiant... Tai ką socijalistai sako...

Gale savo straipsnio Stankus dar klysta savo «valdžių» ir «norų» teorijų prisilaikydamas, kur kalba, būk išnaudojimas pasibaigsiąs, jei bus balsuojama ne už republikonų ir demokratų partijas, o už socijalistų. Didele kritika čia nēr jau ko užsiimt — tat galima tvirtint jei bent «valdžių» teorijas išpažįstant...

Matot, trumpas Stankaus straipsnis, o kiek ten klaidų padaryta! O rodos jau kapitalizmo ir socijalizmo klausimuos teip visa

aišku, kur visa lyg būtų galima prastu protu aprėpti, ir, vienok, vieno proto išvadžiojimų negana — reikia atsižvelgti į tat, kas yra...

Na, maž nora kitą kartą tiek klaidų Stankus nebe padarys, o šiaip jau tikrai nemalonu...

5.XII.08.

J. Adomavičius.

POLITISKOS ŽINIOS.

Amer. Jungtines Valstybes. Amerikos Muzikantų Federacija («American Federation of Musicians») su kitoms New Yorko darbininkų unijoms įdavė prezidentui Rooseveltui skundą, kad teatrų savininkai mindžioja įstatymą apie ateivių kontraktus, pasigabendami iš kitų šalių kontraktuotus muzikus ir kitus pasilinksminimų išpildytojus. Rooseveltas pareikalavo ir pirklybos ir darbo ministerio Strauso, kad išduotų pilną raportą apie tą dalyką. Į Jungt. Valst. įvažiuot su kontraktu joks darbininkas netur teisės.

Kaip jau minėjom «Kovoje», Amer. Darb. Federacijos viršininkai: prez. Gompers, vice-prez. Mitchellis ir sekr. Morrison tapo nuspresti kalėjimo bausme už peržengimą teismo uždraudimo «injunction», vartojamo dabar plačiai prieš darbininkų unijų pasikilnijimus prieš samdytojus. Gompers, kurs prieš rinkimus agitavo už demokratų partiją tik už tai, kad toji neva pasikėsius priešais «injunction», paskiaus po rinkimų jis pertraukė ryšius ir su demokratų partija, pasisakė neturįs jokių santykių su kokia nors partija, tik esąs «trade-unijistas». Ir demokratai ir republikonai, prie kurių jis pastaraisiais metais atvirai ėjo ubagaut teisių trupučių savo unijoms, jam davė dailų «vokišką kukulį». Tačiau jis, kaip ir visi senųjų unijų vadovai, toki kaip Mitchelliai ir kiti, bijo socializmo labiau, negu kapitalizmo. Ir šita byla gali būt tik tyčia sutaisyta farsa, kad tų pseu do vadovų ilgiaus klausytų darbininkai. Juk jau Gomperso politiką buvo jie iš visų pusių pradėję pasmerkt. Dabar jis yra kapitalistų «kankinys» — ir vėl jus, darbininkai, gerbkite ir klausykite jo!

Dabar vėl eina skandalas su Panamos kanalu. Padarytas suktybės, kurios keliolika milijonų kaštuoja.

Karės skyrius dideliai auga ir žmonių pinigų ryja aršiau, kaip Panamos kanalas. Šiems metams tas skyrius reikalauja, kad kongresas paskirtų (ir paskirs) 189 milijonų 750 tūkst. ir 39 dol., tai yra viršaus negu pernai 52 milijonais dol. 10 mil. iš tos sumos turį eit pačios armijos, karės akademijų ir milicijos reikalams, o kita to priedo dalis — pagerinimui portų (prieplaukų) ir kitų pagerinimų, daugiausia tinkamų kareiv. Panamos kanalo darbai teipgi pavesta nuo pernai metų karės skyriui.

Prezidentas Rooseveltas pasikėšė ant spaudos laisvės. Nori įvest, kad laikraščiai, kurie «negražiais» žodžiais kritikuoja valdininkų darbus, būtų persekiojami. Laikraščiai už tai ima jį i darbą. O demokratų vadovas Bryan gavo progą išpeikt republikoną Rooseveltą.

Prizadėta «gerovė» po rinkimų, jei būsią republikonai išrinkti — neįvyko, bet da paėjęjo blogyn. Lapkričio pabaigoje dykų vagonų skaičius pasididino 11,600. Ikišiol yra 132,829 tavoriniai vagonai, ką netur ką vešt.

Rusija. Vidaus dalykų ministerija vėla suteikė subsidiją, pašelpą Kruševanui, kad galėtų leisti savo juodašimtišką, pusiau valdišką laikraštį «Drug», su ta sąlyga, kad prie to laikraščio būtų priedas «apie valstiečių klausimą», dovanai dalinamas valstiečiams.

Dūma patvirtino valdžios sumanymą užtraukt naują skolą 450 milijonų rublių. 150 milijonų tos sumos turėsią būt atlygini-

mui senesnių skolų, kurios turi būt išmokėtos gegužyje 1909 m. Kita dalis papildymui 1908 metų nepritekliaus.

Grudžio 26 d. šaly Maskvos buvo kruvina kova policijos su revoliucionieriais, kurių susirinkimą ji užpuolė, norėdama areštuot. Apspitus jai susirinkimo namą, revoliucionieriai ėmė į ją šaudyti iš revolverių. Pabėgo. Neužilgo atbildėjo kariumenė net su armotomis. Šaudymasis ėjo, jei tiesą sako telegrama, — 20 valandų, kolei kariumenė pergalejo revoliucionierius. Iki galui šaudė du revoliucionieriai Černov, kurs krito nuo priešų kulkos, ir Sidorskij, kurs turbūt pats paskutiniu šūviu nusišovė, kad nepatektų į budelių nagus. Tuo tarpu kiti prasišalino. Iš užpuolikų užmuštas šnipų viršininkas baronas Cotte ir vietinės policijos viršininkas Muraki sunkiai sužeistas; teip pat sužeista keliolika policistų ir kareivių. Panašios muštynės nebuvo nuo 1905 m.

Turkija. Grudžio 17 d. 08, iškilmingai atidaryta pirmasis atnaujintojo parlamento posėdis. Neapsakomai iškilminga buvo Konstantinopolio mieste paroda, kurioj dalyvavo pats sultanas. Įvairių tautų, — musulmanų: albanų, arabų, syrų ir kurdų ir krikščionių: grekų ir bulgarų — atstovai įvairiausiais savo mados rūbais margoja ir išvien rengiasi svarstyt permainas, revoliucijos užbriežtas.

Persijoje pora metų atgal revoliucija padarė panašiai, kaip dabar Turkijoje. Valdžia ėmė viršų, kaip Rusijoje, ir dabar viskas prispausta vėla teip, kad šachą (karalių) slaptoji revoliucionierių draugija apskelbė esant paskirtu nužudymui.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Rinkimai į Šveicarijos parlamentą pasibaigė. Socialistai žymiai laimėjo. Paskutiniu sykiu Šveicarijos parlamente buvo tik du soc. atstovai, per paskutinius rinkimus laimėjo dar penkis. Tokiu būdu mūsų Šveicarijos draugai tur septynis atstovus. Radikalų (mažosios buržuazijos) partija turi didumą.

Vokietijoje yra nedidelė kunigaikštystė, Anhalt. Norint jį ir priklausau Vokietijos ciesaorystei, vienok nominališkai jį, kaip ir 26 kitos viešpatystės ir viešpatystėlės, iš kurių Vokietija susideda, yra nepriklausoma ir turi savo atskirą valdžią su kunigaikščiu, savo valdonu. Anhaltio «parlamentas» susideda iš 9 atstovų, renkamų pačių žmonių. Per ilgus metus tie atstovai būdavo vien grafi, baronai arba kunigai, kurie leisdavo teises, nelabai malonias žmonėms. Todėl gyventojai supykę rinkimuose išrinko 3 socialistus. Tas labai nepatiko ponams, o net ir pačiam kunigaikščiui. Todėl per paskutinius, neseniai atsibuvusius rinkimus visos buržuaziškos partijos susitarė eit išvien, idant nė viens socialistas nepapultų į seimą. Bet koks buvo visų nusistebėjimas, kada suskaičius balsus pasirodė, kad socialistai ne tik nepralošė, bet dar 3 išgrajino ir dabar turi savo 6 atstovus, o kitos visos partijos sykiu tik 3.

Per paskutinius rinkimus į Švedijos parlamentą socialistai išrinko 33 atstovus, liberalai — 98, o konservatyvai — 90. Septyniose apygardėse dar bus antri rinkimai, kadangi per pirmuosius nė viena partija negavo atsakančios didumos balsų. Pirmiau socialistai turėjo tik 13 atstovų. Matyt, socializmas platinasi ir senojoj Žuvėdijoje. Tų rinkimų pasekmės yra ypač labiau užganėdinančios, kad rinkimų teisės teinai aprubežiuotos ir tūkstančiai darbininkų netur teisės balsuot. Konstitucijos atmaina stovi prieš parlamentą ir jei pereis — t.y. jei taps įstatymu ir įvyks visuotinis balsavimas, tai likimas švedų viešpaties bus labai netikras — kad tik nereiktų eit kur nors naudingą darbą dirbt!...

Karsuhe, Vokietijoje, Vokietijos revoliucionierių sąjūdo dalinai į tris klases, kurioj socialistai gavo 4782 balsus, centrinis ir kitas vis...

Per paskutinius lapkr. d. 07 socialistų jos krūvoj gavo tik... tyt, nesnaudžia ir žin... cizalizmas apnuol...

Iš Ameriko

Streikas ir boikotas piai darbininkai. «St. tines ir neunijinės kejos mos. Žemiaus juodonijų vardai ir ant gal... kepalaičio «Union La... streikuojanti kepejai.

Paskutiniam to p... ras atsisaukimas į St. biednus streikuojanč... can Bekary Co.), ku... vių kompanijas. Tr... keptuves St. Louise... jas ir numazinti užda...

Verguoc. Ameriko mai, nors jį įstatymišk... Fabrikinėj pramonėj n... darbu. Dabar Chica... guvė, kokią darė turk... Argo apielinkėje.

SANJUI

Prie

L. S. S. visu

Worcester, Mass. 4... rinkime lapkričio 21 d. s... O kad tas klausimas yra... tis nusprendimo per visu... ir paduoda šį dalyką nus... referendumą, sek... 1) Ar reikalingas V... 2) Jeigu reikalingas, Boston, Mass., New Have... 3) Laiką skiriam geg... Speciališkasis komit...

Šitą 40 kuopos nuspr... retorius, privatiškai paży... dirbimas jo (sekr.) pranė... nėsilaikom praktiškų fort...

tos gegužyje 1909 m. aus.

vina kova policijos su puolė, norėdama areštliucijonieriai emė į ją bildėjo kariumenė net o telegrama, — 20 va-jonierius. Iki galuišau-to nuo priešų kulkos, šūviu nusišovė, kad ne-rasišalino. Iš užpuoliku ir vietinės policijos vir-sužeista keliolika poli-vo nuo 1905 m.

ai atidaryta pirmasis at-komai iškilminga buvo alyvavo pats sultanas. ubų, syrų ir kurdų ir vairiausiai savo mados styt permainas, revolin-

adarė panašiai, kaip da-sisioj, ir dabar viskas pri-slaptoji revoliucijonieriu ni.

VENIMO.

asibaigė. Socialistai žy-carijos parlamente buvo imus laimėjo dar penkis. septynis atstovus. Radi-didumą.

stė, Anhalt. Norint ji ir nominališkai ji, kaip ir kurių Vokietija susideda, aldžią su kunigaikščiu, sa-dėda iš 9 atstovų, renka-tstovai būdavo vien gra-vo teises, nelabai malo-ę rinkimuose išrinko 3 so-o net ir pačiam kunigaik-atsibuvusius rinkimus visos, idant nė viens socialis-ysų nusistebėjimas, kada listai ne tik nepralošė, bet stovus, o kitos visos parti-

ijos parlamentą socialistai konservatyvai — 90. Septy-ai, kadangi per pirmuosius didumos balsų. Pirmiau latyt, socializmas platinasi ekmės yra ypač labiau užga-ai aprubežiuotos ir tūkstan- . Konstitucijos atmaina sto-y. jei taps įstatymu ir i-mas švedų viešpaties bus la-kur nors naudingą darba

Karsruhe, Vokietijoj, vėl socialistai pradėjo nykt, anot mūsų „žvaigždinių“ sapninkų. Rinkimuose, nežiūrint, jog tie yra padalinti į tris klesas, kas susiaurina darbo žmonių balsavimą, socialistai gavo 4782 balsus, priešai — 3070 — už konservatyvus, centrinus ir kitas visas partijas krūvoj.

Per paskutinius rinkimus 34 valsčiuose Didžiojoje Britanijoje 1 lapkr. d. 07 socialistai gavo 43,471 balsą, kada kitos visos partijos krūvoj gavo tik 83,614 balsus. Britanijos darbininkai, matyt, nesnaudžia ir žino, kuo esą. O kas čia žiovanasriavo būk socialistizmas „puolas“?

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Streikas ir boikotas. St. Louis mieste (Mo.) streikuoja duonkepiai darbininkai. „St. Louis Labor“ nuolat skelbia: „Šiosios trusinės ir neunijinės keptuvės yra „Unfair“ ir turi būt boikotuoja-mos“. Žemiaus judoms raidėms išspaudinta 8 keptuvių kompanijų vardai ir ant galo paaiškinta, kad kuomet bus ant kiekvieno kepalaičio „Union Label“, tada jus pirkite. Pasirašo St. Louis streikuojanti kepjai.

Paskutiniame to pat laikraščio numeryje patalpinta tam tikras atsišaukimas į St. Louis moteris darbininkes, kad jos remtų biednus streikuojančius duonkepius ir nepirktų duonos iš „American Bakery Co.“, kuri apėmus į vieną trustą visas minėtas keptuvių kompanijas. Trusto tikslu esą ne tik sugriaut kitas mažesnes keptuves St. Louise ir apiclinkėj, bet ir naikinti darbininkų unijas ir numazinti uždarbius.

Verguvė. Amerikoj labai tankiai atsitinka verguvės apsiereiškimai, nors ji įstatymiškai jau suviršum 40 metų, kaip panaikiinta. Fabrikinėj pramonėj ne taip tankiai tas atsitinka, kaip prie lauko darbų. Dabar Chicagoj eina tyrinėjimas tardymas apie vergu-ę, kokią darė turkakviečių kompanija („Corn Products Co.“) Argo apiclinkėje.

SANJUNGOS REIKALAI.

Prie V-tojo Susivaziavimo.

L. S. S. visuotinam referendumi.

Worcester, Mass. 40 ta kuopa L.S.S. savo mėnesiniam susirinkime lapkričio 21 d. svarste klausimą kaslink V susivaziavimo. O kad tas klausimas yra labai supainiotas ir matomai reikalaujantis nusprendimo per visuotiną Sąjungos referendumą, dėlto kuopa ir paduoda ši dalyką nuspręst per visuotiną Sąjungos referendumą, sekančiu būdu:

- 1) Ar reikalingas V susivaziavimas ateinančiais 1909 metais?
- 2) Jeigu reikalingas, mes paduodam sekančias vietas: South Boston, Mass., New Haven, Conn., Pittsburg, Pa. ir Chicago, Ill.
- 3) Laiką skiriam gegužio 23 d., birželio 6 d. ir liepos 4-tą.

Specijališkas komitetas: A. J. Viznis, M. A. Dusevičius, organiz. P. S. Rubikas.

Šią 40 kuopos nusprendimą atsiuntė „Kovos“ Sąjungos sekretorius, privatiškai pažymėdamas redakcijai tą, kad tai yra perdirbimas jo (sekr.) pranešimo. Draugai! Kas iš tokio darbo, kad nėsilaikom praktiškų formų. Čia įvedama neva nauja referendumo

forma, kuri praktikoje nebuvo, nė negal būti. Viena kuopa paduoda tik vieną įnešimą, be svyravimų, be kitų įnešimų, kurie pirmamjam visai priešingi. Prie to reikia paduoti tikrą balsų skaičių: Tada sekretorius apskelbs referendum, o ne kuopa, ar kas kitas. Kiti gali tik patarti sekretoriui — kas labai būt geistina, — kaip praktiškai tauti atlikti. Šitas klausimas jau pasidarė per daug nuobodžiu, per ilgai jis eina be jokio pama-

Redaktorius.

VII-to rajono draugų atydai.

Draugai! Pranešu jums žiniai, jog dėlei išbėgimo mūsų rajono susiėsimų sekretoriaus A. Kolmo, mes, rajono komitetas, turėjom ekstra-susivaziavimą gruodžio 13 d. Wilkes-Barre, Pa., papildymui komiteto. Finansų sekretorius, P. Šlekaitis, atliks darbą ir susiėsimų sekr. iki būsimai konferencijai. Teipgi išrinkom literatūros agentą, kuris bus po priežiūra išdininko.

3-čios konferencijos protokole klaidingai yra pagarsinti viršinininkų adresai. Turi būt šiteip: organizatorius A. Valinčius, 485 New Grant st. W.-B., Pa.; susiėsimų ir finansų sekr. P. Šlekaitis, 15 Stark st. Pittston, Pa.; išdininkas ir instruktorius J. P. Cepulis, 1070 Wyoming ave. Pittston, (Exeter Bro) Pa.; 2-ras instruktorius J. Neniūš, 269 Moyallen st. Wilkes-Barre, literatūros agentas J. Juškauskas, 528 Foundry st. Pittston, Pa.; komitetas suteikimui informaciją apie pastojimą šios šalies piliečių: 1) E. Žyvatkauskas, 309 Charles st. Scranton, Pa.; 2) V. Jermula, 35 Stark st. Pittston, Pa.; 3) J. Neniūš, 269 Moyallen st. Wilkes-Barre, Pa. Kurie nesate dar piliečiai, tai kripkitės prie nurodyto komiteto, o jis jums suteiks visas informacijas.

VII r. organizatorius A. Valinčius, 485 New Grant st.

Wilkes-Barre, Pa.

Atsakymas 40 kp. draugams.

„Kovos“ N 45 L.S.S. 40 kp. Worcester, Mass., apyskaitoj nuo prakalbų pasakytą, kad kitus vardus aš išsivežęs Lietuva. Aš tu vardų ne tik nešsivežiau, bet ne netūrečiau savo rankose. Rodos draugams gal būt žinoma, kad aš rinkau pinigus, o kartu su manim ėjo drg. Kairaitis, kuris rašė aukavusių pavardes. Iš jo draugai turite ir reikalauji, kur jis padėjo tą apyskaitą. Bet, draugai, galite nemanyti, kad aš ją išsivežiau. Būtų kur kas praktiškiu, jeigu sakytumėte, kad aš pinigais išsivežiau, ba tie buvo mano rankose, o apyskaitos aš nėsu savo rankomis palytėjęs. Su socialiais linkėjimais

E. Staurauskaitis.

„Sajunga pavojui!“

Teip skambėjo tas šauksmas keli mėnesiai atgal. Iš visų pusių buvo šaukiami draugai sąjungiečiai, kad kaip vaikai vienos motinos bėgtų gelbėti savo motiną Sąjungą, kuri sunkiai bedirbdama savo vaikų gerovei buvo nusilpnėjus.

Sąjungiečiai, išgirdę tą šauksmą, rodos, visi buvo sukrute bėgti ir pakelti nusilpnėjusią savo motiną. Bėgte bėga, tik ne visi vienodai: vieni bėga greitai ir jos galėdamies ir norėdami ją gelbėti, o kiti kad ir bėga, tai tik dėl mados, kad kartais jų nepeiktų jų broliai.

Kitose kuopose, kaip girdejos, tas klausimas, kaip ir kokių kelių gerian būtų prieiti ir pagelbėti savo Sąjungai, buvo rimtai svarstytas ir šiaip-teip išrištas. O kitose kuopose, kad ir buvo

svarstyta, ale visai atšalusiai, nes draugai sąjungiečiai negali at-
rasti atsakančio kelio, kuriuo ir jie galėtų priėję pagelbėti Sąjun-
gai. Kodėl taip?

Juk mes patys skelbiame vienybę, lygybę ir brlybę. Vienu keliu einam, viena mislia mislijam ir vieną tikslą norim pasiekti. Bet reikalui atsitikus, negalim mes nieko bendrai nuveikti, nes kožnas pradadam savotiškai manyti. Vieni išgirdę šauksmą «Sąjunga pavojuje!» skubiai bėgo jos gelbėti ir suranda kelią, kuriuo gerai galima prieiti ir pakelti silpną Sąjungą, o kiti, paskui eidami, pradeda peikti pirmųjų išrastą kelią, kad tai būk «nepraktiškas», tai «priverstinas», o geresnio neparodė...

«Kevos» N 45 — 08, L.S.S. 45 ta kuopa sukritikavo įnešimą 86 tos kuopos: «pakėlimui Sąjungos reikia užsidėti iškalno mėnėnė mokestį». 45-ta kuopa besvarstydama atrado: «ne praktišku ir priverstinu». Kas norėsiąs mokėti, tas dirbsiās ir mokėsiās, o kas nenorėsiās mokėti, tas nedirbsiās — kas kontroliuosiās. Ir praktiškai apsvarsčius išrado praktiškiausią kelią: «šelpiti Sąjungą aukomis».

Tai kuris čia dabar būtų praktiškesnis sumanymas? Ar išpeiktasis 86 tos kuopos, ar praktiškasis 45-tos kuopos? Pirmasis skamba taip: «Kas bus socialistas ir dirbs, tas mokės, o kurs nedirbs, tas nemokės». Antrasis taip skamba: «Kas turės pinigų, tas duos, o kas neturės, tas neduos».

Mokestį mokės socialistas dirbantis, aukas duos teipgi tiktai dirbantis, nes pas nedirbančius nėra pinigų. Taigi kuo čion būtų aukos praktiškesnės už įnešimą 86 kuopos — niekaip negaliama suprasti.

Kaip 45 kuopos draugai nurodė rinkimą aukų šelpimui Sąjungos, tai tas nėra naujas išradimas, tai jau yra senas paprotys. Gal aukas rinkti būtų tik tuom praktiškiau, kad kitas ir turėdamas pinigų, jeigu jis nenori, gali jų neduoti. Kitaip negaliama to suprasti. Dabar reik pajieškoti, kame čion būtų ta prievarta, kurią 45 kuopos draugai besvarstydami atrado. Aš manau taip, kad mūsų niekas prievarta nevertė prisijungti prie tos L.S.S., prie kurios mes ir po šiai dienai priklausom; tik mes patys, begyvendami pavieniais, pamatėm, kad tas drangijos surėdymas, kuris slogina mus, yra netikęs ir būtinai jį reikia permainty ir gerai supratome, kad mes pavieniais būdami, neįstengsime jo permaintyti, nes nesusijungę mes esam silpni, menkučiai ir neturinti jokios galybės; mes esam gerai persitikrinę, kad tik per vienybę mes įgausime galybę, tada mes pradėjome jieškoti tos L.S.S. ir suradę draugus socialistus, kurie pirmiau buvo prisijungę prie L.S.S., patys liuosu noru priėję prie tų draugų, ištiesėm jiems savo ranką ir broliškai sveikindami juos, prašėm: «Draugai, mes norime prisijungti prie L.S.S., malonėkit mūsų įrašyti!» O draugai sąjungiečiai, matydami mūsų liuosą norą, linksmi sveikindami mums priėmė, įrašė į L.S.S. ir pasakė: «Draugai! Jūs prisijungę prie mūsų L.S.S., turėsite pildyti visus jos įstatymus ir kasmėnesis turėsite užsimokėti po 25 centus kaip mėnesinės mokesties, už kurią jūs gausite nuo Sąjungos kassavitė laikraštį «Kovą». Mēs tuos žodžius girdėdami nesipriešinom, bet maloniai sutikom pildyti visus įstatymus ir mokėti po 25 centus kasmėnesis. Tai gi, kaip matytis, mokestį jau mes esam užsidėję prisijungdami prie Sąjungos. O syki, kitą užsimokėti viršaus 25c., tai prievartos jokios nebūtų. Ypač, kad tas turėjo eit per visų draugų balsavimą, tai kur čion būtų radę tie 45 kuopos draugai tą prievartą, kad jos niekur ir niekaip negaliama surasti? Jeigu jau čion būtų prievarta, tai jau mes kas diena atliekam ant savęs tokią prievartą, kaip maitindami ir dengdami save...

Aš prievartą suprantu taip: jeigu mūsų Sąjungos centras, arba kad ir kokia viena kuopa, būtų uždėję ant mūsų mokestį po 25 centus ar daugiau ir surinktus pinigus manytų apverstį savo reikalams, mums tik praneštų, kad po tiek ar po tiek turite už-

simokėti, o kur eis tie pinigai, tai ne jums žinoti. Čion tai galima būtų surikti, kad prievarta. Bet ar ir dėl savo locnų reikalų pats užsidėjęs mokestį, pats mokėsi ir pats rėks: prievarta! Toliaus 45 kuopos draugai sako: «kas norės mokėti, tas dirbs ir mokės, o kas nenorės mokėti, tas nedirbs — kas kontroliuos». Kaip tatai suprasti? Pimkim pavyzdžiui, kokios kuopos nariai susirinks, svarstys savo reikalus, užsidės mokestį po 25 centus už vieną mėnesį, ir parėję namo, rytą jau ir kvitina darbą, nebecina dirbti, dėlto, kad išsigelbėti nuo 25 centų mokesties.

Tai dabar reiktų paklausti 45 kuopos, ar gi būtų jų tarpe su tokia nuomone socialistų, kurie mestų ant visados darbą ir turėtų nuostolio gal kelis šimtus dolerių norėdami išvengti tos «priverstinos» mokesties 25c.? O jeigu būtų tokios ypatos, tai ar jos galėtų vadintis draugu ir socialistu?

Potam draugai skundžias, kad esą draugų vedusių ir nepilną laiką dirbą, tai tokie draugai rankas ištiesę laukia konstitucijos, kad numazintų tą patį mėnesinį mokestį, o apie tokius extra mokescius tai jau ir kalbos nebėsa.

Jeigu jau draugai socialistai taip mano ir laukia numazinimo mėnesinės mokesties tokiose aplinkybėse, kokiose šiandien yra mūsų Sąjunga, tai čion nieko stebėtino nėra. Matyt kad tokie draugai yra geri [socialistai, jie yra gerai persitikrinę socializmo mokslu ir jie gerai žino, kad socialistai yra visos žmonijos atstovais, tai jie gal pareikalauti da ne tik numazinti mėnesinės mokesties, ale ir algos nuo Sąjungos už savo atstovavimą po 25 centus. O jeigu ir pareikalautų, tai čion nieko priešingo ir gi nebūtų. Reikia atminti, kad visi žmonių atstovai gauna geras algas už atstovavimą, paimkim pavyzdžiui, kad ir Rusijos «dumos» atstovai gauna be ne 16 rublių į dieną ir negeria veikia. O pas socialistus visai priešingai: turi žmogus atstovauti visą žmonių ir vietovėje gauti, dar turi pats primokėti 25 centus kas mėnesis ir dar kassavitė neduoda «pakajaus» su taja «Kova», kiša po nosia, kad ir neskaitai žmogus, ale juk nepamesi taip paėmęs, pirma turi ją išvynioti, pasižiūrėti ir vėl gražiai suvyniojęs kur po lova padėti. Ar nebus tik čion atliekama «prievarta»? Tokie draugai tikrai yra apgailėstajami, katrie dirbdami jaučias taip baisiai apsunkinti tuo menku mokesciu 25 centais į mėnesį. Tokiems draugams aš patarėčiau taip: Malonę draugai! Neleiskit veltui liuso laiko, nesėdėkit vakarais iki vienuoliktai valandai prie stalo, kur ne knygos, ne «Kova», bet «byras» stovi padėtas, nepasakokit vienas kitam senų tamsių bobų išmislytų pasakų. Bet geriau užsiimkit skaitymu lavinančių protus raštų, kad geriau perimti socializmo mokslą, kuriuo mes šiandien didžiuojamės, o mažai ką apie jį te-suprantam. Kad ir tą patį laikraštį «Kovą» gavę, nepakiškite, neperskaite, kur po lova, kad galėtumėt pasirodyt atėjus draugui: «Mat, drauge, aš ir esu socialistas, aš ir imu «Kovą», žiūrėk, kiek daug numerių, visi čysti nesutepti dar ir nesupiaustyti te-bėra». Atminkit, draugai, kad laikraštis nėra dėl pasirodymo, jis yra dėl skaitymo. Dėlto gi gavę tuo pasidėję ant stalo išpiaustykit į keturias dalis ir gerai su atyda kraštas nuo krašto perskaitykit, tada tik padėkit. Taip beskaitant persimainys jūsų mintis ir jūs pradėsite visai antraip manyti; tada nebeslogys jūsų nė tas 25 centų mokestis, kurį užsimokat kasmėnesis; tada jūs pamatysite, kad jūs tų 25 centų niekam nedovanojat, bet apverčiat ant savo reikalų. Pamatysite, kad jūs už tuos 25 centus atsiimat kassavitė laikraštį «Kovą», kuris tris kart yra brangesnis, negu tie 25 centai užsimokami į mėnesį. Tada jūs geriau pažinosite savo motiną Sąjungą, geriau suprasite jos vertę ir remsite ją, kaip galėdami, didįsite jos narių ciles. Tada jūs suprasite, kad tokiose sąlygose, kokiose šiandien randasi mūsų Sąjunga, ir pamislyt negaliama apie konstitucijos numazinimą mokesties.

Tada nebus Sąjungai «pavojaus»... Ir nuėję į mėnesinį susirin-

kimą, besva-
vartos ir jol-
singai ir rei-
Chicago,

R

Rašyti
pieras, nepel-
Žinios t
privadžiojimu
bus patalpin-

Nauga

mijau strai-
šv. Jurgio .
B. Žiurio, t
dviejų vien-
begėdiškai
Dr-stės ir t
dariau susi-
bet remdam
stės įstatym
elgtis pagal
maniau, o su-
tarimus, tuor
tas nutarimas
bet draugiška
nariu, tegul d
sėjo, 1906 m.
slapyvardžiu u
šv. J

Portsmou

eter, N. II., ša
ir sutverti vien-
Tas drg. 2
valstijos lieuvi-
pranešimas buk
teisingas, ar ne,
gėda, kad jie, te-
dami, nieko nev-
stelių pagelbos
Portsmouth'o ir
jų mažai tēr (iš-
lietuvų, iš kuri-
soc. organizacijo
trikcijos prietar-
nizuotis jie nē gi-
riu tame dalyke

is žinoti. Čion tai gali-
r dėl savo locnų reikalų
ts rėks: prievarta! To-
mokėti, tas dirbs ir
rbs — kas kontroliuos.
okios kuopos nariai su-
nokestį po 25 centus už
vitina darbą, nebeeina
mokesties.

ar gi būtų jų tarpe su-
t visados darbą ir turė-
dami išvengti tos „pri-
ios ypatos, tai ar jos ga-

augų vedusių ir nepilną
esę laukia konstitucijos,
apie tokius extra-mo-

o ir laukia numažinimo
kokiose šiandien yra mu-

Matyt kad tokie drau-
persitikrinę socializmo
ra visos žmonijos atsto-
nažinti mėnesinės moke-
stovavimą po 25 centus.
ešingo ir gi nebūtų. Rei-
na geras algas už atsto-
isijos „dumos“ atstovai
veikia. O pas socialisti-
ti visą žmonią ir vietos
tus kas mėnesis ir dar
va», kiša po nosia, kad
paėmęs, pirma turi ją
iojės kur po lova padė-
Tokie draugai tikrai
čias taip baisiai apsūn-
nesi. Tokiems draugams
iskit veltui liusoos laiko,
dai prie stalo, kur ne
tas, nepasakokit vienas

. Bet geriau užsiimkit
riau perimti socializmo
s, o mažai ką apie jį te-
gavę, nepakiškite, ne-
sirodyt atėjus draugui:
rimu «Kovą», žiūrėk,
ar ir nesupiaustyti te-
nėra dėl pasirodymo, jis
jė ant stalo išpiausty-
s nuo krašto perskaity-
simainys jūsų mintis ir
ebeslogys jūsų nė tas 25
s; tada jūs pamatysite,
bet apverčiat ant savo
entus atsiimat kassavai-
ngesnis, negu tie 25 cen-
pažinosite savo motiną
nsite ją, kaip galėdami,
e, kad tokiose sąlygose,
pamislýt negalima apie

nuėję į mėnesinį susirin-

kima, besvarstydami Sąjungos atsišaukimą, neberasime niekur prie-
vartos ir jokių nepraktiškumų, kaip dabar, bet tas pasirodys tei-
singai ir reikalingai.

Chicago, Ill.

K. Romašauskas.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pūsės po-
piero, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų
privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados
bus patalpintos.

Naugatuck ir Union City, Conn. «Kovos» N51, patė-
mijau straipsnelį tulo Nebylio, kuriame minima, kad aš per
šv. Jurgio Dr stės susirinkimą, lengvatikiškai paklauses sekr.
B. Žiurio, uždariau susirinkimą. Kad jis teip rašė, tai iš
dviejų vienas: ar jis parašė pats tai išsvajodamas, ar su noru
begėdiškai apšmežt kitus, nes jei prigulėtų prie šv. Jurgio
Dr stės ir būtų buvęs tame susirinkime, tai žinotų, kad aš už-
dariau susirinkimą ne pagal pavienių ypatų prikalbėjimus,
bet remdamasis didumos draugų nubalsavimu ir draugy-
stės įstatymais, kurie parodo, kad mažuma ir komitetas turi
elgtis pagal daugumos norą. Sauvaliaut niekad ne-
maniau, o susirinkimą uždariau dėlto, kad pagal dr stės nu-
tarimus, tuomet joki įnešimai negalėjo būti svarstomi. Koks
tas nutarimas, viešai garsint negalima (konst. sk. VI, § 40),
bet draugiškai Nebyliui patarėia, jei jis yra viršminėtos dr.
nariu, tegul dasizino apie nutarimus, užtvirtintus 16 d. rug-
sejo, 1906 m., ir rašyti ką nors rimtesnio, negu pasislėpus po
slapyvardžiu užsipuldinėti ant nekaltų ypatų.

Šv. Jurgio Dr stės prezidentas

J. Strimaitis.

Portsmouth, N. H. «Kovos» N50, tulas J. Zola, iš Ex-
eter, N. H., šaukia visus New Hampshire'o lietuvius susidėti
ir sutverti vieną tvirtą LSS kuopą.

Tas drg. Z. užmanymas išdalies yra pagirtinas, ir šios
valstijos lietuviams reiktų jį tai atkreipti atydą. Ar J. Z.
pranešimas buk N. H. valst. nėsą nė vienos LSS kuopos, yra
teisingas, ar ne, aš to nežinau, bet exeteriečiams istiesų yra
gėda, kad jie, tokiam skaitliui (100 su viršum ypatų) gyven-
dami, nieko neveikia!... Juk jie ir be kitų šios valst. mie-
stelių pagalbos galėtų suorganizuoti «tvirtą kuopą»! Apie
Portsmouth'o ir Dover'o lietuvius nēr ką nė kalbėti, nes čia
jų mažai tēr (išviso per 30 asmenų). Portsmouth'e yra 13
lietuvių, iš kurių tik 5 šiuo laiku būtų galima prikergti prie
soc. organizacijos; o anie skęsta tamsybės rukuose bei abs-
trakcijos prietaruose ir apie reikalingumą apsišviesyti ir orga-
nizuotis jie nė girdeti nenori. Uztatai dr-gui J. Zolai pata-
riu tame dalyke pasidarbuoti vien savo miestelyj, o laikui bė-

gant gal ir aplinkinių provincijų lietuviai susipras ir stos į ei-
lę socialistų kovoti už proletariato tiesas ir gerovę.

Šame miestelyj tuom tarpu darbų mažai tēra, bet atei-
tyj pasidaugis; yra pradėta statyti milžiniška popieros dirb-
tuvė (paper mill); dalis to fabriko jau yra užbaigta ir ppareitą
rudenį buvo pradėję dirbti, bet kriziti istikus, kaip visos J.
Valst. pramonės šakos, teip ir minėta popierinė sustojo ir iki
šiolei da nepradėjo eiti. Beto, yra 3 bravorai, viena sagučių
(guzikų) liejykla, mechaniška dirbtuvė ir čeverykų šapa.
Lietuviai visi dirba čeverykų dirbtuvėje.

V. Genys.

E. Pittsburg, Pa. Nauja kuopa LSS čia susitvėrė iš 10,
naujų narių ir keturi persikėlė iš 57 kuopos, Wilmerding.
Turim viltį, kad kuopos narių skaičius vis augs. Mėgimsim
platint apšvietą ir susipratimą tarp lietuvių, ba mēs matom,
kad mums nēr kō laukēt nuo kapitalistiško surėdymų gero-
vės.

Šios keturios vietos čia netoli viena kitos: E. Pittsburg,
Turtle Creek, Wilkins Township ir No. Braddock. Drau-
gai darbininkai, kurie gyvenat šiose vietose, esant progai,
atsilankykit į mūsų susirinkimus pas draugą Peter P. Grigaliuną
privatiškoj stubojoj. Čia mēs laikom susirinkimus kas
nedėdienis 2 val. po pietų. Mēs mėgimsim risti darbininkų
klausimus, ką mēs privažojm daryt, kad pagerint mūsų var-
gingą buvį.

Kuopos sekretorius

Peter P. Grigaliūnas.

New Britain, Conn. 5-ta kuopa LSS, 28 d. lapkričio,
turėjo pasiūksminimą ir prie progos buvo leidžiama V. Dze-
dolika ant išlaimejimo dvi knygos: Atėlna-Istorija ir Raistas
«Kovos» naudai. Kuopa nuo baliaus turėjo grypę pelne
\$13,27, tangi iš tos šumos paskyrė \$5 «Kovos» fondu, o liku-
siejie pasilieka kuopos išde, už visą triušą.

Užanga buvo 10e, ir už tuos pažais tikiečius buvo leistos
knygos.

K. Senkus

Ashley, Pa. Lapkričio 22 d. LSS 95-ta kuopa parengė
prakalbas su deklamacijoms. Laukēm, kas čia nusidės, nes
visaip buvo kalbėta: vien gerai, kiti dar geriau — kad em
socialistai rengia prakalbas, tai reikią sugadint, kad nepasi-
sektų. Bet pasikėsminimas nūėjo veju.

Kalbėjo F. Žvilkauškas iš Scrantono. St. Šiaudas (len-
kiškai), J. Jonas, kalnakasių unijos organizatorius, V. Krei-
vėnas. Ant galb kalbėjo A. Kolius, kurs paskiaus pasirodė
chūdiganu esant, ir daug blėdies, padarė krapoms apsišviesi-
mas; jis užkirto kelią šiuo tarpu socializmo platinimui. De-
klamavo Agota ir Emilija Gribaitės iš Scrantono.
Draugai darbininkai, atsilankykit į kuopos susirinki-
mus, kurie buva pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio.

HEP KONFOLIO Dolfas Žekas

Brooklyn, N. Y. Čia gyvuoja 83 čia kuopa, kuri susitvėrė, 1907 m., 7 d. lapkričio iš 11 draugų. Nors ir šiaudien nedaugiau draugų yra, kaip 20, bet labai stipriai laikosi. Susirinkime 4 d. gruodžio nutarėme parengt prakalbas 19 d. gruodžio.

Labai nesmagu tarti: lietuvių čia yra į 2000 jaunų vyrų, o kuopoje esame nedaugiau kaip 20. Mūsų broliai labai dažnai lanko salionus, kur praleidžia laiką ir geria pats savo kruviną prakaitą.

J. Juška.

Philadelphia, Pa. Pas mus per tuos šturmus, galima sakyti, nieko negalima buvo veikt, bet aptilus jiems ir mės gyvuojam. Prieš rinkimus šios šalies prezidento, vietinė 1 kuopa LSS, kaipo dėl didesnės agitacijos, parengė prakalbas. Nepoiligam, lapkričio 21 d., parengė teatrą su balium, sulošė «Bombą». Lošėjais buvo 1-mos kuopos draugai. Galima sakyti, sulošė neblogiausiai. Ant rytojaus toje pat New Academy salėje atsibuvo II-ro rajono VII konferencija. Po konferencijai prasidėjo prakalbos, parengtos LSS 1-mos kuopos. Kalbėtojais buvo šie: J. Bulota iš Baltimorės ir vietiniai: J. Baltrušaitis ir F. J. Bagočius. J. Baltrušaitis kalbėjo daugiausiai apie Amerikos valdžios žiaurius pasielgimus su kitų šalių politiškaisiais prasikalteliais-pabėgėliais. Perskaičius rezoliuciją-protestą prieš tokį žiaurų pasielgimą su Meksikos revoliucionieriais Kalifornijoje, visi susirinkusieji ją priėmė rankų pakėlimu ir karštu delnų plojimu. Publikos buvo į 400 ypatų. J. Bulota ir F. Bagočius kalbėjo apie darbinin-

Triju Karaliu Žvaigždė.

Parašė J. ŠIURKUS.

Jau daug, daug valandų stovėjo ji ant šalčio, apsisupus su bauria, suplyšusia skepeta. Pro ją praėjo daug ponų ir ponių ir visokių praeivių; visi skubinosi ant linksmų kučių. Tankiai ją stumdė praeiviai. Kaip priaugusi prie šalto muro, ji stovėjo prisiglaudusi prie savęs ir apsupus ta pačia skepeta drebanti nuo šalčio trejų metų sunelį Jonuką, apvilktą senu, suplyšusiu jo tėtės žiponu, su ilgomis rankovėmis. Glaudė jį prie savęs ir slėpė nuo vėjo, užstodama pati iš tos pusės, iš kur putė vėjas; stovėjo ir laukė. Matė jį, kaip anksti rytą atidarė sunkius geležinius vartus į abi puses; karėiviai stovinti ant vartos, pastumė ją į šalį, ir į kiemą įvažiavo su koku tai skaudžiu bildėsiu žalias vežimas, panašus į karietą, su geležinėmis krotomis lange.

— Tavas bus liuosas, — sakė jai vakar pažįstama kromininkė.

Ji ir be to stipriai tikėjo, kad jos vyrą Joną paleis, nes jis nieko blogo nebuvo padaręs. Dėl to gi vakar jau per visą dieną taisė šventas kučias, ant kurių laukė mylimo svečio, savo vyro; jau seniai-seniai laukė, jau metai, bet tik dabar aiškiaus žibėjo viltis. Abudu su Joneliu prisirinko už miesto

kuų padėjimą ir jų ateitį. Bajerčius savotiškai padainavo «Kur banguoja Nemunėlis» (naujai perdirbta). Mankuvienė deklamavo: «Už ką mės varguoliai teip esame kalti?»

J. Juo-nas.

Montello, Mass. LSS 17-ta kuopa savo extra susirinkime 20 d. gruodžio, vienbalsiai nutarė paaukauti iš kuopos fondo 3 dol. varymui Purėno ir Rudavičios bylos prieš Rusijos kruviną carą Mikę. Kviečiame visus brolius ir seseris prisidėti prie to.

S. Stripinis.

Dėlko jis socialistas?

Pereitą žiemą, kada 6 kuopa LSS surengė 2 balius ir draugų skaitlius siekė iki 60, tą matydamas mūsų biznierių p. A. Masaitis, atėjo irgi įsirašyti į LSS 6-tą kuopą. Užėjus bedarbei draugų skaitlius sumažėjo ir mūsų «biznierių» nebateina nė į susirinkimus. Sykį užėjau pas jį į krautuvę ir paklausiau, kodėl į susirinkimą neateina. Jau reik mokėti duokles. Jis man atsakė: «Kad jūsų partija neina pas mane pirkti, o kad ir ateina, tai neduoda uždirbti...» Mat dėlko jis socialistas: kad pas jį eitų pirkti ir duotų uždirbti. O kad neduoda uždirbti, tai reiškia, kad nesiduoda apgauti! Darbininkai visi privalo būti socialistais, o tada toki ponai neturės ką apgaudinėti.

A. A. Vainorius.

porą glėbių malkų, vakare gi buvo pas savo mielaširdingąją kromininkę, kuri suteikė jai, — pasislėpusi nuo savo vyro, — gorčių bulvių, tris svarus duonos ir keturias silkes.

— Bus kučios... Kaip tavo Jonas pareis, aš pati viską atnešiu, — užtikrino ją gera kromininkė.

Dabar gi, nors ją šaltis ir kankino, bet ji vis laukė. Jonelis tuom tarpu pradėjo verkt.

— Joneli, neverk! — ramino jį motina. — Tylėk, vaikeli, tėtuisis šį vakarą pagrįš, paleis jį... Duosiu tau duonos, silkės, tavo kuma atnešė agurkėlių. Bus kučios. Kudikėlis Jėzus užgimė šiaudien. Ponas Jėzus geras, jis myli visus kudikėlius. Neverk, Joneli...

Kieme subildėjo vežimas, suskambejo plieninės arklių ledžigos į brukuotą žemę. Ji prisiartinio prie vartų.

— Pošla von! — sušuko ant jos vartininkas.

Ji nieko negirdėjo įsižiūrėjusi per geležines krotas į tamsų vežimą.

— Maryt', jau nebesimatysiva daugiaus... — atlėkė iš vežimo užslopintas, kaip prismaugto jos vyro balsas.

— Šiaudien pak... — praskambejo jos ausyse.

Jai krutinę kaip su replėmis sugniaužė; pasidarė trošku. Drebejo, kaip lapas... Išbalusi kaip nabašninkas, pažengė keletą žingsnių už vartų, turėdama už rankos Jonelį. Mažas Jonelis, nesuprasdamas nieko, šnekučiavo.

Mėg, Brooklyno d., 1908 m., lietuviš 250 ypatų, išklausę zoluciją: «Ilgį Nev ruzijos valdžios šnių vinių revoliucionieri yra politiškas prasi darodyt Rusijos elia sprendimą paluosu tas ir jo byla tapo p svas Savienytų Val jos šnių; apart to, šnipams pareikalavi votoja už laisvę, ka jime. Virš minėti prietikiai su kraug stijų konstitucija, rinkimų ir ypatos žmonių, praliejus stitucijos iškovoji testuojame prieš vičios Maskolijo visokių politiški draugiškus priet. stijos, pamynusio prieš įleidinėjimą Išreikšdami

— Mama, k Mama, aš noriu c

Užšalęs, be jo — Vieną kart Ne aš pirmutinis...

Ant jo veido p Netikėtai per šlapį ausų tyki giesmės ore, kaip iš po žemė

— Dievo Sunu «Kaltininkui» s

rė koku. Pakrito j ti, o sykiu ir maloni dvasi. Jis viską at

bėgo aiškiais ir tams bet svarus kambarys jis patsai neseniai nu moji žvaigždė ant

ky... Kalėdų vigil sojantis veidas jo pa ti, plotką!...» Pota su Maryte gieda: «S

i padainavo
Mankuvie
kaltis?
o-nas.

tra susirin-
i iš kuopos
prieš Rusi-
s ir seseris

ipinis.

2 balius ir
ų biznierių
pą. Užėjus
nierių» neb-
krautuvę ir
reik mokėti
ina pas ma-
» Mat dėl
uzdirbti. O
oda apgauti!
la toki ponai

orius.

ielaišdingąją
uo savo vyro,
silkes.
aš pati viską

is laukė. Jo-

Tylėk, vaike-
u tau duonos,
ios. Kudikė-
jis myli visus

lieninės arklių
vartų.

s.
žinės krotas į

s... - atlėkė iš
balsas.

syse.
pasidarė trošku.
inkas, pažengė
os Jonelij. Ma-

Rezoliucija.

Męs, Brooklyn, N. Y., lietuviai, susirinkę gruodžio 14 d., 1908 m., lietuviškoje svetainėje, 101-103 Grand St., apie 350 ypatų, išklauskę kalbėtojų, vienbalsiai priėmė sekančią rezoliuciją: «Ilgį New Yorko teismų tyrinėjimai atrado, jog rusijos valdžios šnipų užmetimai, daromi Jonui Purėnui, Latvių revoliucionieriui nėra teisingi, t. y. jog Jonas Purėnas yra politiškas prasikaltėlis, o ne kriminališkas, kaip stengiasi darodyt Rusijos slaptieji agentai; neatsižūrint į teismo nusprendimą paliuosuoti Joną Purėną, jis tapo vėlei suareštutas ir jo byla tapo pavesta kitam teisėjui, kas liudija, jog laisvas Suvienytų Valstijų teismas randasi po kontrole Maskolijos šnipų; apart to, Suvienytų Valstijų valdžia, Maskolijos šnipams pareikalavus suėmė ir Kristijoną Rudavičių, irgi kovotoją už laisvę, kaip ir Purėną ir jį kankina Chicagos kalėjime. Virš minėti apsiroškimai liudija, jog Suvienytų Valstijų prietikiai su kraugėriška Maskolijos valdžia pažemina tų Valstijų konstituciją, pripažįstančią laisvę žodžio, spaudos, susirinkimų ir ypatos nepaliečiamybę, ir pažemina garsią atmintį žmonių, praliejusių kraują ir pražudžiusių gyvastį tos konstitucijos iškovojimui. Imdami atydon viršpasakyta, mes protestuojame prieš išdavimą Jono Purėno ir Kristijono Rudavičios Maskolijos valdžiai; mes protestuojame prieš išdavimą visokių politiškių prasikaltėlių; mes protestuojame prieš tuos draugiškus prietikius, kuriais laisvoji šalis, Suvienytos Valstijos, pamynusios laisvės idealus, susirišo su Maskolija; ir prieš įleidinimą į Suv. Valst. Maskolijos šnipų.

Išreikšdami papeiką teisėjams, pavilijusiems iš naujo

— Mama, kada bus kučios?... Ponas Jėzus, gerai...
Mama, aš noriu duonos...

* * *

Užšalęs, be jokio jausmo, vyras gulėjo vežime.

— Vieną kartą mirti, — prabėgo mislis jo galvoje. —
Ne aš pirmutinis... Vis tiek pat, ar kentėti, ar kyboti...

Ant jo veido pasirodė koks tai ironiškas ausišypojimas. Netikėtai per šlapią sieną, per geležines krotas prilėkė lig jo ausų tyki giesmės melodija. Ta giesmė tykiame takties ore, kaip iš po žemės, bet aiškiai kartojė:

— Dievo Sunus užgimė...

«Kaltininkui» skaudžiai suspandė širdį gerklėje pasidarė koku. Pakrito jis ant savo gulyklos. Skaudį, perveriantį, o sykiu ir maloni mintis apėmė visą jo teisingą ir aukštą dvasią. Jis viską atsimenta. Į vieną minutą jo galvoje prabėgo aiškiais ir tamsiais paveikslais visa jo praeitis: žemas, bet švarus kambarys; visur šviesu nuo mažos lemputės, kurią jis patsai neseniai nupirko, — tokia graži. Tai buvo jo pirmoji žvaigždė ant jo gyvenimo dangaus. Laužymas aplokų... Kalėdų vigilijos pietų arba kučios. Linksmas, šypsojantis veidas jo pačios. Mažytis Jonelis šaukia: «Tėti, tėti, plotka!...» Potam grajija ant armonikos, o paskui abudu su Maryte gieda: «Sunus Dievo užgimė ant svieto»...

suiti jau syki išteisintį Joną Purėną, mes išreikiame širdingą sajausmą kovotojams, už laisvę ir reikalaujame kuogreičiausio paliuosavimo Jono Purėno; Kristijono Rudavičios iš kalėjimo ir pertraukimo visų ryšių su Maskolijos caratu.

Pirmsėdė, J. Grinius,

Sekretorius, A. Unguraitis.

Iš Lietuvos.

Garbi «K.» Redakcija!

Šiuo metu jums ištraukė iš laiško iš Lietuvos. Ne dėl butų svarbu, kas jame yra, kad tai būtų rašyta kokio «bedievio» socialisto, bet todėl, kad jo autorius iš jaunystės buvo auklėjamas gana dievobaimingai, o ir patsai nebuvo koks atskalamas, bet doras ir tikintis; teip pat paaučius neturėjo progos, kad kas jį būtų išvedęs iš kelio. Mėgė skaitymą, da jaunus būdams perskaitė visus «Gyvenimus šventųjų» ir «Saltinius» ir t. t. Galop pradėjęs gilintis plačiau į viską, ir per vargą patyręs visokius blogumus, suprato kam tiesa. — J. S.

Malonus Drauge! Širdingai sveikinu Tamistą, velykamas visokios laimės. Rašau laišką, širdingai padėkavdamas už visus laiškus ir laikraščius. Pirmiaus garbū du atviru laiškeliu ir laikraščius: «Kova», «Vien. Liet.», «Lietuvos» ir «Darb. Viltį». Laikraščiais naudojuosi ne tik aš vienas, bet da pasišaukiu klausytojų, kurie klauso, man skaitani, o perskaitęs duodu ir kitiems, tik liepiu vėl sugražinti atgal.

Tyla... Visur ramu po darbų.

Ir tas viskas buvo tik metai atgal.

Sūdrebejo vyras, rodos, kās jam smegenis užgavo. Šaltis jį visą apėmė. Ar tai jau!

Šalta naktis. Tyla visur, tik tolūmoje arkliai trypa kojomis į sušalusią žemę, nenorėdami stovėti šalyje. Jam vėlok nešalta; jis nieko nejaučia; ne tik nešalta, bet da jo kaktą prakaitu apsisojus, nors tas prakaitas šaltas; jis visas dreba, kaip apušęs lapas, bet ne nuo šalčio.

Tamsiai mėlynu dangum lėga, lyg vydamies vieni kitą, maži, balti debesėliai, o iš po jų blizga šviesios žvaigždės, maloniai mirkėdamos, tartum vadindamos pas save. Vėjas šnabzdejo, rodos kalba, kad palikti šitą šaltą, ledais apkaustyta žemę ir paskelti ten aukštai aukštai prie tų blizgančių žvaigždžių... Čia staiga prabėgo vienas debeselis ir jis pamatė vieną didelę šviesią žvaigždę... Pamatė paskutinį syki... Taryk Karalių žvaigždę...

Ak! Vargas mūsų tėvynėj Lietuvoj gyvent šiek-tiek prasikrapščiusiam akis. Tas prakeiktas slogutis, ta Rusijos valdžia gniaužia-spaudžia ir naikina, kaip galėdama šviesą, o kiša į akis juodą tamsą, susirišus su juodvarniais kurie krunčia ant kiekvieno šviesos spindulėlio, ganydami savo gerovę ir augindami didelius pilvus. Vos tik spėjo pasirodyt «šviesos» draugija, juodvarniai rėkė-krunkė kasnedėldienis, rodo perplis jų gerklės. Jau tą išrėkė, jau valdžia užgniauzė. Vėl laikraštis buvo vienas darbininkiškaip-pirmeiviškas mūsų Lietuvoj, kaip mariose krislas: «Žarija»; ant to vėl duko, kaip nelabi šunes per visą laiką, iki nustojo ejęs dėl baisių persekiojimų prakeiktos valdžios.

Dabar mūsų juodvarniai tiktai dvėsuoja po tokių sunkių procių, po tokių dukiojimų ir drauge džiaugiasi, kad jau didžiausi priešai jų prapuolė, kad jau nėra kam teip atvirai pakišt žmonėms į akis, ką jie daro, kaip jie viena ranka duoda palaiminimą vardu Kristaus, o kita ranka krausto kišenių. Liko dabar Lietuvai vėl tik vienas liudnumas, vėl turime tylėt tarsi nebyliai, bruka tiktai visi pilvuzai atžagareiviškus laikraščius ir knygas tamsiems žmonėms į rankas. Dėlto ačių, mielas drauge, da sykį, už laikraščius. Juose galima nors kiek tiesos rast apie mūsų tėvynę...

Lietuvoj labai sunku, kad kaip akmenis negali išmokyti plaukt, teip negali žmones tamsius apšviesti. Bet tas neturi mus stabdyt, mes neturime paisyt ant juodvarnių kranklių,

Vargšams.

Kai vargas tave slėgs
Ir kryžius griauš tau petį,
Maž rasis daug žmonių,
Kurie tave ramis,
Gal ranką tiesdami,
Į nangi jie tau rodyt,
Kad dievas ten esąs,
Kursai visus atmiš...
Maž jie tau tars: «Kentėk!»
Ir spaus pažemę ranką,
Kaip broliai nuoširdžiai,
Lyg iširti draugai,
Gal karėias ašaras
Tau šluostys jie nuo veido,
Pats dusaus ir dėjuos,
Kaip vargšai griaudingai...
Oi, vargše, netikėk:
Šiandiena tiek daug vyliaus,
Už priejautą nereik
Širdies skausmų mokėt, —
Nesūrios ašaros
Ir jos akių negriausia,
Kaip upės potvinyj
Jos gal plačiai tekėt...
Kas rodo debesį,
Akis augštyt pakėles, —
Ne draugas dėl tavęs —
Tat vylius, — tat žaltys!
Nelauk — neguos tavęs
Gyls jo nuodingasis.

bet vait pradėtą darbą ir šviest kitus tamsius savo brolius. Ak! Malonus drauge, guli ant mūsų susipratusių krutinės baises sunkumo akmens, kuriuos mes negalime numest. Sunku mums žiurėt į savo skriaudėjus, kurie mūsų prakaitu tunka, sunku mums — tas yra mūsų brangiojoj Lietuvoj, kad mums burnas užriša tylėjimo paučiais...

Suvalkiečiams pranešimas.

Kadangi kilo abejonės ir nesusipratimai, kokiam tikslui liko surinkti (1906 metais) vienoj vietoj pinigai, ir kadangi apie tuos pinigus nebuvo garsinta «D. B.», pranešam, kad Pakaplyčių 38 rub. 92 kap. ir Magdalenos 1 rub. liko perduoti Suvalkijos Apskričio Komitetui.

LSDP Sv. apskr. Komitetas.

Draugai, «Kovos» skaitytojai.

Ne vienas jūsų gėrėdavotės Jovaro eilėmis, kurių būdavo beveik kiekvienam «Kovos» numeryj, — bet tai buvo pernai. Šįmet jų nėra. Ne vienas naujų skaitytojų dėkavodami redakcijai už laikraštį, kuris teisingai, sąžiningai gina darbininkų reikalus ir neša tikrą šviesą į jų gyvenimą, visokių jų priešų ir veidmainių temdinamą, išr-ikšdavo pasigėrėjimą

Ir kiek jis kartų kirs, —
To nieks nesuskaitys.

Tilff, 1.IX. 08.

J. Š.

Nepabudink jų iš miego!

— Ką tu dabar pasakei tam žmogui?
— Aš jam sakiau; kad jisai skubintųsi.
— Kokią tiesą tu turi jam pasakyti, kad skubintųsi?
— Aš jam užmoku už tai, kad jis skubintųsi.
— O kiek tu jam moki?
— Du doleriu už dieną.
— Kur tu tuos pinigus gauni, idant jam galėtum užmokėti?
— Aš parduodu plytas.
— Kas pagamina tas plytas?
— Nu gi jisai.
— Kaip daug plytų jisai padaro?
— Dvidešimts keturi vyrai pagamina dvidešimts keturis tūkstančius plytų per dieną.
— Todėl, vietoje to, kad tu jam mokėtum, jisai tau moka penkis dolerius už dieną tik už tai, kad stovi pas jį ir nuolat kalbi jam: «Skubinkis, skubinkis!»
— Na, vienok mašinerija yra mano.
— O kaip tu igijai mašineriją?
— Pardaviau plytas ir pirkau.
— O kas pagamino plytas?
— Velyk užsidaryk savo burną — tu su tokia savo pasaka tuos paikšius padarysi susipratusiais, išbudysi iš miego ir jie jie paskui gamis plytas patys savo naudai.

J. A. Šunskis.

Jovaro eilėmis
daug aiškint.
dainuotojas.
eto dvasių ir
savo beudrų-

Jovaras

Da kovo mė
Pritarė. Be
pinigų. Ta

Vienas

teip ir liko,
tarpu reikia
sa Sąjunga, l
atlygint už
giesmės».

ki biznierių,
jų eiles; pers
nį «iš revoliu

gas (!) Petko

«Revolucijos

jo priedermė

Jovaras reik

ir mūsų, vis

mi, kad LS

sumeskim p

kurie gerbia

savo brolius, tusių krutinės alime numest. mūsų prakaitu joj Lietuvoj,

Jovaro eilėmis. Šiandien tų eilių nėra. Kodėl? Nėr ką daug aiškint. Jovaras — vargų poetas, vargų-nelaimių apdainuotojas. Vargai ir nuo jo neatsitraukia. Jie slėgia poeto dvasią ir ta negal pakilt aukštyn, kad galėtų atsilipti į savo bendrų-nuskriaustųjų darbininkų širdis.

Jovaras už savo darbą, už eiles prašo kiek primokėt. Da kovo mėnesyje pasiunčiau tą LSS P. Komitetui nusprešt. Pritarė. Bet nieko rimtai nenuitarė, nes negalėjo: išde nėra pinigų. Tarta atsišaukt į skaitytojus.

Vienas narys apsiėmė tai atlikt, kitas teipgi žadėjo. Bet teip ir liko, gal dėl žinomų nesusipratimų, užmiršta. Tuo tarpu reikia b u t i n a i atlygint už darbą. KItaip mes, visa Sąjunga, liktume išnaudotojais, skriaudejais. Ypač reik atlygint už eiles, atspautas atskiro brošiuroj («Kovotojų giesmės»). Mes socialistai negalime teip pasielgt, kaip koki biznieriiai, kurie nė nepasiklausę autorių gali perspaudzint jų eiles; perspaudzino ir nė dėkui, nė isgrauš! Apie tokį biznį «iš revoliucijos ir socializmo» rašiau «K.» N31-08. Draugas (!) Petkonas paskiau rugėjo man, kad neva aš jo išleistas «Revoliucijos ir Socializmo dainas» boikotuojas! Tuo tarpu jo priedermė kiek nors, bent po 2c. už eilutę — kaip drg. Jovaras reikalavo, užmokėt autoriui. Tokia pat priedermė ir mūsų, visų «Kovos» skaitytojų. Dėlto, draugai, matydami, kad LSS negal imt iš išdō, nes jame da nekas tėra, — sumeskim po kiek nors, — aš tikiu, kad daugybė skaitytojų, kurie gerbia Jovaro darbą, nesigailės paaukaut, kad galima

butų atlygint už tą darbą. Iki pabaigai sausio 1909 m. draugai malonės ar ypatingai, ar iš kuopų išdō. atsiųsti kiek aukų LSS išdininko adresu: A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa. Minėtas poetas dabar labai blogam padėjime, dėlto reikia umai paduot draugišką ranką, jei ne stačiai pašelpit ar paskole, tai bent atlyginimu už jo darbą. Kas nuo to atliks, tai bus padėta į literatūros fondą kitam sykiui.

Su draugišku sveikinimu

J. Baltrušaitis, «K.» red.

Praktiškasis darbas.

Norėdamas apdovanoti mūsų garbingą «Kovą» ateinančiais Naujais Metais, paaukavau knygą — Bibliją, ir leidau ans lioterijos. Pasidarbau su P. Kisieliauskienei, tikietai ta-po išparduoti tarp vietinių draugų ir surinkta \$8.20. Tuos pinigus paaukavau «Kovos» fondui.

West Frankfort, Ill.

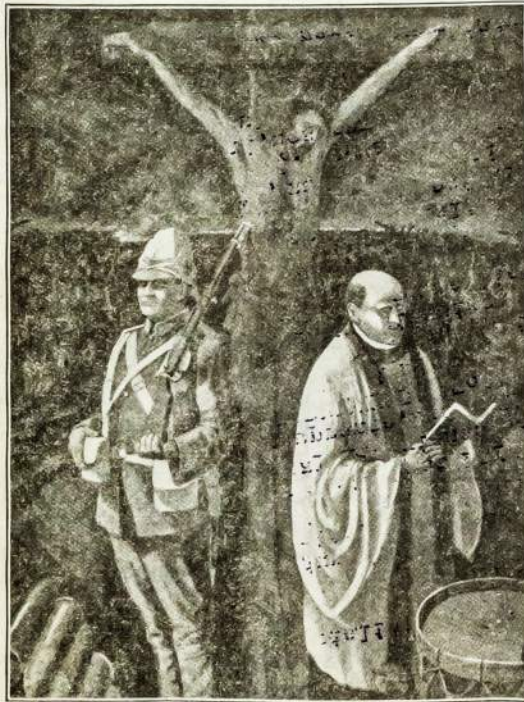
Kazys Artošūnas.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

«Lietuvos» N 51-08 patilpe šie mums idomėsnī dalykai. J. Bičkūnas, kuris jau pradėda laikraštioj, pasigarsint, melangoms korespondencijomis, rašo iš Philadelphijos, kad vietinis «Liet. Progresyviškas» (1) Jaunuomenės Choras» matydamas «kokiame sunkiame padėjime stovi laikraštis «Kova», nutarė paaukauti «Kovos» fondui vienatinę ir brangiausią savo nuosavybę — vargonus. Pirmiaus buvo «revliucionierių choras», dabar jis pasivadino «progresyviškū» nuo tada, kaip prisidėjo būvusius 13 kuopos vadovai, kurių tarpe yra ir Bičkūnas. Jie visi apskelbė «Kovai» boikotą, o laikraštje mat kaip gailūs «Kovos». Vargonai suklerę, nėr pydaržės jiems išmestū. Iš tikrųjų kai kurie plunksnagėdžiai mėgsta laikraštį pavestį melū ir veidmainystės pydaržę. Negražū pasisakyt stačiai savo norus, kad «Kova» neįstaitkytū to «suhkaus padėjimo».

Tulas Socialistas straipsnyje «Turbut nygera mada», rašo: «Nr. 46 «Lietuvos» koksai S. P. B. kyviečiai Lietuvius Social-revoliucionieriūs, esančius Amerikoje, kreiptiesi prie jo; kaipo atstovo social-revoliucionierių organizacijos. Išmoms — apskriečio, ikišiol gūms nežinomos. Kas idomiausia — išrinktas visos Iltrois valstijos organizacijos viršininkas, o slepiasi po kryptoniamu S. P. B. Čia (Amerikoje) dėsant, nėra reikalo slapstytiesi, o jeigu kam reikia tą daryt, tai negali būt kokios nors partijos atstovū, atstovais gali būt tik žinomos, galinėios už savo pasielgtū atsaktytų patos. Kodėl šie revol. reprezentantai slepiasi? Gal jis tik po dangėiu nežinomos čia organizacijos meškerioja, nori, kad atsišauktų tie, kuriuos caro valdžia gauda su pagelba Pinkertono šūpu» ir tometis nurodo, kad atėjo į Ameriką ir ištvirkusių revliucionierių. Tų man pagaila, bėt persergėsiu vien kovojančius už idėją, kad būtų atsargūs ir ant jėb atsilipeimo besislepiančių neva partijų atstovų besiskubintų atsilipti, nes gali pakliūti į Pinkertono agentų nagus.

J. Petrušaitė rašo apie «Kalėdų dovanas merginoms»: «Taigi vaikūnai, kuriems rūpi ne vien merginų kūmās, kurie norite jas gelbėti... vjetoj visokių blizgančių dovanų, tegul išrašo geresnius mūsų laikraščius: «Lietuvą», «Vienybę», «Kovą», «Keleivį» ir kitus pirmėiviškuosius mūsų laikraščius».

Šios gadynės tikėjimo sargai.

[Šis paveikėlis gaunamas su Postkortėms ir rašymui laikikais «Kovos» administracijoje].

J. Š.

intųsi!

um užmokėti?

nts keturis tūks-

jisai tau moka
ji ir nuolat kalbi

kia savo pasaka
miego ir jieje

J. A. Šunskis.

Praktiškas ir gražus patarimas.

Tame pat «L.» num. J. Laukis rašo «Atsakymą p. Baltrušaičiui», bet geriaus būt pritikę, jei būt vieton to padėjęs: «Atsakymas visiems tiems, kurie nenori statyti augščiau visko Š. Muzikališkąjį Fondą». Be «Muzikališkojo Fondo», esą «męs nieko augštesnio negalime pasiekti» (!)

* * *

«Liet.» N 48 A. Karvelis atsišaukia į Amerikos lietuvius, kad grįžtų į Lietuvą «dirbsi tėvynės labui, kad greičiau ją išliuosavus iš caro budelių nagų». Buvo tas šauksmas ne syki kilęs ir iš pačių amerikiečių tarpo, bet rodos, be vaisiaus.

* * *

Mūsų amerikiečių aukos neduoda miegot netik d-rui Graičūnui ir kitiems amerikiečiams, jieškantiems priekabių prie socialistų, bet ir Lietuvos tautiešiams. «Sąjungos pagražinimui teisių lietuvių kalbai Lietuvos bažnyčiose» (barbariškas vardas!) organe «Šviesoje» buvo apskelbtas (navatna, kad ne socialistai!) d-ras Basanavičius kaipo Amerikos aukų paglemžėjas naudai klerikališkiosios «Vilties». «V.» N 128 (08) d-ras B. atsako tam «melui, iš piršto iščiulptam spėjimui», kad aukos jo vardu siųstosios buvę apskelbta «Lietuvoje», o kam jos suvartotos, galima esą aukų rinkimo komitete sužinoti. (Čia tas galima, nes aukos buvo legališkios. To pasakyti apie aukas revoliucitai negalima, nors mūsų tautiečiai ir kažin kaip jų rinkėjus ir priėmėjus kaltis).

DARBININKO KRONIKA.

Baisus žemės drebėjimas Italijoje atsitiko gruodžio 29 d. Miestas Messina su 80-čia tūkstančių gyventojų išnaikintas. Messina yra antras Sicilijos miestas pagal didumą ir garsumą; gyventojų jame priaugo nuo 100 tūkst. 1850m. iki 150 tūkst. 1905 metais. Jame yra arcivyskupo sostas ir garsusis Jezuitų universitetas. Jis guli ant marių kranto tarp stačių kalnų. Šitam mieste buvo da didesnis žemės drebėjimas 1783 metais, kuomet žuvo 20 tūkst. žmonių. Tarp kitų senųjų puikių liekanų labai apgriuvo katalikų katedra, užsilikus da nuo normanų gadyneš, apie 1098 m. Messina įkurta apie 700 metų prieš Kristų. Mažesni žemės drebėjimai tą miestą aplankė 1894 ir 1906 metais. (Tačiaus tos gaivališkos spėkos tiek neišnaikino žmonių, kiek karė tarp aristokratų [ponų] partijos ir demokratų partijos 1674 metais: tada iš 120 tūkst. Messinos gyventojų tik 10-ta dalis teliko).

Laivų kompanijos, kurių laivai plaukioja tarp Amerikos ir Europos, pereitais metais, kaip žinoma, vedė tarp savęs kovą — konkurenciją (lenktynes), todėl pabaigoje 1908 metų josios sutarė daugiau nevaryt tos konkurencijos ir pakelt važiavimo kainą. Taigi jau tveriasi laivų trustas, kurs pabrangis kelionę iš Europos į Ameriką ir atgal. Nuo šių metų pradžios kompanijos turėjo pagerint trečioj klesoj sąlygas, duodant keleiviams daugiau vietos, bet įstatymuose rado tokį punktą, kuris leidžia da tą įvedimą nukelt vienus metus: taigi da 3 ios klesos pasažieriai turės per metus grūstis laive kaip silkės bačkoj.

Amerikos Latvių Socijaldemokratų Sąjungos organas «Strahd-necks», leidžiamas Bostone, pagal cen. k—to apyskaitą gruodžio 20 — 08, turi 829 skaitytojus. Priskaitant tą, ką apsimaino su kitais laikraščiais, siunčia į knygynus ir tt., išviso išleidžiama 871 ekzemplierius.

Tris Meksikos revoliucionieriai: Ricardo Flores Magon, Antonio I. Villarreal ir Librado Rivera, kurie dabar sėdi Los Angeles kalėjime (Kalifornijoje), neužilgo bus išvežti į Arizonos valstybę į teismą; tai gal neužilgo baigsis jų kalėjimas «laisvojo» Amerikoje. Juos kaltina už tai, kad Arizonoj būdami rengia užpuolimą ant Meksikos valdžios. Jų byla panaši į Purėno bylą. Juos gis advokatas Cleary, kurs stoja už darbininkus ir ne syki išlaimėjo jų bylas su kapitalistais; jis yra advokatas Bisbee kalnakasių unijos, kuri ypač pasiryžo gelbėt tuos vyrus.

Amerikos lenkų tautiškas susiviniėjimas sumanė sušaukt 1910 metais Washingtone visuotiną lenkų susirinkimą, kuris būtų «patrijotiška demonstracija» ir nutartų apie «apginimą ir išsiplėtojimą lenkų ateivių Amerikoje». Nuo kiekvienos organizacijos turėtų būt atstovai nuo tam tikro narių skaičiaus (siuloma 1 nuo 500). Ar nebus tik toks tuščias darbas, kaip lietuvių «politiškias seimas» 1906 metais?

Tas pats susiviniėjimas buvo įkūręs New Yorke «ateivių namą», kurio vienok nebuvo, bet buvo paskirtas atstovas pan Prus, kuris turėjo rūpintis lenkais ateiviais už algą, kokią tas susiviniėjimas jam paskyrė. Bet jis ėmė lupt po 2, po 3 dol. už visoki ateiviams patarnavimą ir už tai valdžia panaikino tą «lenkų ateivių namą». Lietuvių Susiviniėjimas rūpinasi savo emigrantų namo įkūrimu; ar jis apsirūpis, kad prieš įkursiant jį valdžia neuždarytų?

Pittsburgėje tapo areštuoti septyni miesto tarybos (valdybos) nariai, ir «German National» bankos prezidentas ir kasierius už suktybes, kuriomis skriaudė miestą, patys nelegališkai pasipinigaudami. Tarp jų areštuotas ir tarybos prezidentas W. Brand. Įdomu, kad tarp areštuotųjų yra penki garsūs buržujiškų reformų (permainų) šalininkai; jais yra: J. F. Klein, J. C. Wasson, Melaney, Jacob Soffel ir Hugh Ferguson. Apie dveji metai atgal Pittsburgėje ir buvo panašus skandalas. Mat valdžios visur beveik perijodiškai iškerta štuką. Ir teip bus, kol tų «štukų» pamatas bus tas pats. Yra progą ir gudruoliai jaja naudojami. Kapitalizmas tebėra, o jis geriausias piniginių sukčių ir vagių auklėtoias.

«V. Žinios» praneša: — Lapkričio 19 d. buvo krata pas «Ežio» leidėją (Vilniuje) K. Stiklių. Jieškota bombų, revolverių ir tt. Rasta tiktai ir paimta «Ežio» numeriai, laiškai, rankraščiai. Viso paimta 65 raštai.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

L. M. P. S. A. Komiteto — Moteric!; W. V. Turoskio ištrauka iš anglies pramonės statistikos; K. Rutkaus — Bedarbės šmėkla; Jono Viskoškos — Betvarkė; J. Stirbio — Dėlko žmogus gyvena.

Iš Europos: — M. B-io — Atsargiau su aukomis, Zanavykų konferencija; Z. Aleksos — Mūsų knygos; Mikolo Bevardžio — Darbininkams trūksta populiariškai moksliško laikraščio; Z. A. — Liumpen-proletarijatas ir anarchistai; Z-a — Korespondencija iš Liet.; J. Adomavyčiaus — Lietuviai darbininkai.

Biblijografija.

(Nauji spaudiniai, atsiųsti paminėjimui).

A F r e e M a n ' s C r e e d. Apie laisvąją meilę kaipo priešininke įsteigtojo šliubo. Parašė M. Harman. Išleido The Journal of Eugenics, 649 So. Main St. Los Angeles, Cal. 10 pusi. 1908.

29

Mėnesis

Kuopos

42

36

74

65

90

112

95

56

79

22

112

35

52

106

69

59

21

29

33

114

42

Lorain, O.

Pavieniai

Prenum

J. Overaitis

Sam Miller,

R. Gzell, V. gerd, Ch. Sh skas, Kunem

J. Miraskovs

K. Stepulevi

J. Banis

Agentai

„Kuops“

5-ta kuopa N

1 ma „ P

Lewiston, Me

A. Kriaučinsl

nis, po 25c.

33 k. Bingham

J. D. Stasys,

Literatūr

Meriden, Conn

73 k. W. Frat

J. Naujokas,

Lewiston, Me.

J. Baltrušaitis

L.S.S. finansu apyskaitos

(Gruodis 1908 m.)

Mėnesinių mokesčių

Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo
42	3.35	51	3.20	25	2.00
36	2.00	13	1.00	79	4.75
74	4.20	3	3.20	87	1.00
65	1.20	105	3.20	4	4.00
90	5.80	7	7.00	75	1.80
112	2.80	24	60	26	1.60
95	1.60	19	12.00	83	2.60
56	4.00	6	14.00	98	2.00
79	.20	15	13.00	71	3.60
22	1.60	60	11.25	89	2.80
112	1.80	84	1.60	8	1.60
35	2.60	46	4.00	9	3.00
52	3.20	117	1.60	119	.50
106	1.80	113	4.00	79	.20
69	1.60	78	2.00	16	2.40
59	5.20	45	1.40	55	4.40
21	3.60	110	1.80	23	5.20
29	10.60	109	2.20	91	2.80
33	4.40	88	10.00	31	3.00
114	1.20	34	2.60	37	8.00
42	4.15	26	3.30	1	.60
Lorain, O.	1.20	Detroit, Mich.	4.20	Sugar Notch, Pa.	6.00
		Detroit, Mich.	1.00	Milwaukee, Wis.	1.80
Pavieniai	4.60			Viso	\$246.50

Prenumeratos:

J. Overaitis	3.75
Sam Miller, B. Ripalis, J. Gražulis, J. Prėtkus, J. Čapas po \$2.00	10.00
R. Gzell, V. Sinkevičia, M. Dundzis, J. Rapalavičia, J. Algerd, Ch. Shukys, P. Rankelo, J. Senkonaftis, A. Vrabliavskas, Kunemonas, A. Švenčiunas po \$1.00	11.00
J. Miraškovski	57
K. Stepulevičius, J. Volas, J. Žaliauckas, po 50c.	1.50
J. Banis	25
Agentai	7.01
Viso	34.08

„Kovos“ Fondas:

5-ta kuopa New Britain, Conn.	5.00
1 ma „ Philadelphia, Pa.	60.00
Lewiston, Me. draugai: P. Petronis, R. Malinauckas, po 50c.	
A. Kriaučinskas, J. Krapovickas, A. Šimkuvienė, L. Petronis, po 25c.	2.00
33 k. Binghampton, N. Y.	1.00
J. D. Stasys, Chicago, Ill.	1.00
Viso	69.00

Literatūros Fondas:

Meriden, Conn. F. J. Bagočiaus prakalbose	3.20
73 k. W. Frankford, Ill.	5.00
J. Naujokas, New York City	5.00
Lewiston, Me., F. J. Bagočiaus prakalbose	21.45
J. Baltrušaitis, išdinininkas „Literatūros Ratelio“	34.00
Viso	68.65

Moteris ir Socijalizmas. (Prenumerata).

J. Overaitis prisiuntė už: A. Audėjaitis, J. Draugelis, St. Vitaitis, K. Bubnys, K. Puidokas, J. Mickunas, J. Overaitis, V. Zemaitis, T. Pačkauskas	9.00
A. J. Neris	1.00
5 k. LSDSDB	1.00
Viso	11.00

SUTRAYKA IPLAUKIMU.

Mėnesinių mokesčių	246.50
Prenumerata	34.08
„Kovos“ fondas	69.00
Literatūros fondas	68.00
Moters ir Socijalizmas	11.00
Apgarsnimas	5.75
Pav. „Kovos“ mėnesio	4.90
Literatura	47.75
Pašaliniai darbai	151.20
Laiškai ir korėtikės	13.60
Čarteriai	5.00
Paskolė J. P. Merfūsevičiaus, Brockport, N. Y.	10.00
Viso	667.43
Nuo praėto mėnesio	123.34
Viso pinigų	790.77

IŠLEIDIMAI.

Algos. Redaktoriui 50.00. Zeceriams už 5 savaites	400.00
Viso	50.00
„Kovos“ išlaidos. Popiera 44.00. Spauda 51.00	95.00
50. Krasa 12.88. Nuvežinėjimai 10.50. Viso	418.88
Spaustuvės įrankiai. Raidžių, žnyplių etc.	40.00
37.50. Klisė 2.50. Viso	40.00
Pašaliniam darbams. Popiera 122.78. Sta- tymas 45.05. Presas 13.95. Viso	181.78
Namų išlaidos. Randa 18.50. Gazas 2.10. Pa- taisymas lempų 1.50. Viso	22.10
Ivairios smulkmenos. Procentai už surink- tus apgarsinimus 21.50. Krasos ženkleliai 19.13. Šniurai 91	
Raštinycios smulkmenos 1.80. Expressas knygų iš Europos ir Amerikos 8.78. Juodylo 60c. Laikraščiai 1.04. Telefonas 10; važinėjimai 75; langų uždangalai 1.50. Viso	56.11
Viso išleidimų	667.25
IPLAUKIMU	790.77
IŠLEIDIMU	667.25
LIEKA ANT TOLIAU	123.52

A. M. Stanelis, Kasierius,

F. J. Bagočiaus, Agentas

Nuo „Kovos“ Administracijos.

Netikėtas pasidauginimas draugų LSS išvežė nuo mūsų preito-
num. (N. 1—1909) „Kovos“ daugiau, negar mes tikėjome arba galėjome
pasiųst. Neliko mums beveik nieko. Draugai ir agentai, kurie tu-
rit atlikti praėjo numerio, prisųskit mums, kiek tik galit, nes
reikš apie 40, kompletams.

„Kovos“ Administracija.

9 Kuopos LSS susirinkimai atsibuva kas pirmas ir tre-
čias utarninkas kiekvieno mėnesio 7 val. kakare, po nr. 236 Market ir
Hancock st, pas J. Minkų, Wilkes Barre, Pa.

9 kp. sekr. J. Jesulaitis.

Magon, An-
Los Ange-
izonos vals-
aisvoj» Ame-
gią užpuoli-
bylą. Juos
ne syki išlai-
isbee kalna-

anė sušaukt
, kuris būtų
nā ir išsiplė-
organizacijos
(siuloma 1
etuvių «poli-

os (valdybos)
sierius už suk-
i pasipinigau-
. Brand. Ido-
jiškų reformų
Nasson, Mela-
tai atgal Pitts-
ur beveik pe-
pamatas bus
Kapitalizmas
klėtojas.

rata pas «Ežio»
volverių ir tt.
nkrasčiai. Viso

urosio ištrau-
Bedarbės šmėk-
ko žmogus gyve-

omis, Zanavykų
lo Bevardžio —
aikraščio; Z. A.
Korespondencija
ai.

mui).

meilę kaip prieši-
sido The Journal
10 psl. 1908.

Pūrēno ir Rudavičios bilai.

Brookton, Mass draugai \$3.00. Shaft, Pa. draugai 4.40. Pierce, Ill.: A. Deltuva, P. Milčiunas, B. Marcinkevičius po 1.00; K. Viniokis, M. Deimikis po 50c.; V. Muraška, J. Šitkovski, J. Ragiškis po 25c. Viso \$4.75. 59 k. Jersey City, N. J. 1.00. Sykiu viso labo \$13.15. Buvo nuo pirmiau (žūr «K.» N45) \$22.28. Viso yra \$35.42.

F. J. Bagočius, Adm.

BALIUS!

Pirmas lietuviškas balius, lietuviškos orkestros, Homstead, Pa., ant 11 d. sausio, 1909 m.; prasidės 7 val. vakare, trauksis iki 2 nakties, ant New Turner Hall, 5 ave, Užprašome lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

DIDELIS BALIUS IR LEKIOJANTI PAČTA!

Tapo parengtas dvieju, 32 ir 78 kuopu, balius ant 19 sausio, 1909 m., K. Rudalicio svetainėje, 193 Main St., Pittston, Pa. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis per naktį. Visi atelkit ant to balius, nes da tokio Pittstone niekada nebuvo. Inžanga vyrams 25 c. Moterims ir merginoms dykal.

Užkviečia kuopu Komitetai.

PAJIEŠKAU savo draugo Juozo Dagio, Kauno gub., Šimonių parap., Peliškių sodž. Pirmiaus gyvena Philadelphiaj. Teiksis atsisaukti po adresu:

Povilas Petrusis,
17 Emmett St., Rochester, N. Y.

Ka tik apleido spauda

Darbininku priespauda

ir jos
Priezastis

Su Paveikslais.

Kaina 10c.

«Literaturos Ratelio» nariams pasiūsta
knygutė dykai.

Reikalaujami, adresuokite:

«Kovos» administracija
1815 E. Moyamensing Ave., Philad'a, Pa.

Amerikos Lietuviams kišeninis kalendorius.

Kalendorius 1909 m. Su amerikoniškais bei tautiškais šventėmis ir paminėjimo dienomis, teipogi visomis katalikiškais šventėmis. Blankos visokiems užrašams, kapitalizmo poteriai ir daugelis kitų dalykų. Prisiųsk įvyniojęs popieron sidabrinį dėmtuką, o apturėsi, be apgavystės.

W. J. Petkon, 303 N. Main st., Brockton, Mass.

Pajieškojimas.

Pajieškau savo pačios, katra pragyvenus su manim 2 mėnesius pabėgo su kitu vyru mane apvogdama. Ji yra nemažo ugio, pailgo veido ir cynkota, plaukai geltoni, akys mėlynos. Turi 2 vaiku, mergaitę 3 metų ir vaiką 9 mėn. Vyras, su kuriuom pabėgo, turi apie 4½ pėdų augščio, veidą turi apskritą ir šviesų, be usų, plaukai gelsvi, akys juodos. Jeigu kur randasi neseniai pribuvus tokia pora, meldžiu duoti žinią po šiuo antrašu:

Antanas Cepaitis, 307 Glenden St., Carnegie, Pa.

L.S.S. ir «Kovos» Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siųsdami redakcijai, adresuokit «Kovos» redaktoriui:

J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopą, prašydami informacijų kaslink sutvėrimo, skundai kuopų, nutarimai, krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sekretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siųsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščiu, reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierų ar atvirų laiskelių, permainydami adresus, prisiųsdami apgarsinimus, ar visokius drukoriškus darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. išdininą:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Laiškas į «Kovos» redakciją.

Gerbiamoji «Kovos» redakcija! Širdingai meldžiu šį mano laiskelį Jusų laikraščio skiltyse patalpinti.

Broliai-tautiečiai-amerikiečiai! Ar girdėjote, kad «Ežys» Vilniuje išeina? Jeigu negirdėjote, tai pasiklausykite: «Ežys» labai skaudžiai bado biurokratų pilvus ir klerikalų taukines. Pirmam No. «Ežio» pasirodžius baisiai pasiuto biurokratai ir klerikalai, kad mane, redaktorių, net į teismą padavė, bet aš teisėjams gerai įdūręs išsiteisinau. Dabar pabaigoje 1908 metų man «Eži» berengiant didelį, dailų ir aštrų, policija padarė mano bute kratą ir visus «Ežio» raštus, laiskus ir No. išnešė. Tegul sau skaito, nors gerai įsibadys. Aš nieko nebudamas, rengiu išnaujo «Ežio» numerį ir leisiu, kaip leidau.

Tai gi visi, kas gyvas, «Eži» užsisakykit ir savo giminėms bei pažįstamiems išrašykite. Kas tik gyvas, šelpkite tą nekalčiausią policijos persekiojamą gyvulėlį. Kaina metams Lietuvoj 1 rub., Amerikoje 1 dol. Adresas pinigams ir laiskams siūsti:

Russia, Vilno, Antokol, «Ežys».

Su didžia pagarba «Ežio» redaktoriuis.

«KOVA» T
1418 So. 2nd
Subscription
Advertisement

«KOVA» Iše
Metams \$2.
Apgarsinim
Visokiuose

«KOVA»

Veikiama

I-mo Raj

" "

II Rajono

" "

III-čio "

IV-to "

" "

Mas. Val

V Rajono

" "

VII Rajono

" "

Illinois raj

Išpildomojo Ko

Miss M.M. I

J. Grin

B. K. K o

Literaturos Kom

Pirmėdis

Sekretorius

Archiv. J. O

Rev. Rėmimo Ko

Pirmėdis, J

Sekretorius

Izdininkas,

Kas sanv

LAIŠKAMS POPI

- 1 Žmonijos Geradėjai
- 2 Kelionė į dangų
- 3 Susprašimai
- 4 Ant barikadų
- 5 Marselietė
- 6 Saulės tekant
- 7 Pirmoji Gegužės
- 8 Raudonas Vėliukas
- 9 Internacionistas

rius.
i tautiškomis
katalikiškomis
mo poteriai ir
sidabrinį de-
F
ton, Mass.

in 2 mėnesius
ažo ugio, pailgo
Turi 2 vaiku,
n pabėgo, turi
be usų, plau-
pribuvus tokia
F
egie, Pa.

cija.
dami redakcijai,
iladelphia, Pa.

me naujų kuopą,
uopų, nutarimai,
S. sekretorių:
nicago, Ill.

ymus laikraščiui,
popierių ar atvirų
sinimus, ar viso-
ui:
iladelphia, Pa.

s pas L.S.S. izdi-
iladelphia, Pa.

džiu šį mano laišk-

kad «Ežys» Vil-
kite: «Ežys» labai
taukines. Pirmam
ai ir klerikalai, kad
išėjams gerai įdūręs
žį» berengiant dide-
r visus «Ežio» ras-
gerai įsibadijs. Aš
leisui, kaip leidau.
o giminėms bei pa-
nekalčiausių polici-
oj 1 rub., Amerikoj
l, «Ežys».
io» redaktorius.

„Kova“

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. D. Shirvydas,
1418 So. 2nd St. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

„KOVA“ išleina kas pėtnyčia. Prenumerai visas dalis svieto:
Metams \$2.00; pusmečiui \$1.00.
Apgarsinimų prekė: sykis už colį 50c; per mėnesį \$1.00; per metus \$10.00.
Visokiuose reikaliuose susirašant, adresuokite

„KOVA“ 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adresai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šunskis 22 Diamond St. Union City, Conn.
II Rajono	J. S. Pruselis 17 James St. Waterbury, Conn.
III-čio "	J. Bulota 229 S. Green St. Baltimore Md.
IV-to "	A. Baltrušaitis 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Mass. Valst. Rajono	J. Baltušis, Bx 483, Hazelwood Sta., Pittsburg, Pa.
V Rajono	A. Purvis, 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
VI Rajono	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
VII Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
Illinolo rajono	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
	M. Kapočiutė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
	F. Živatkaukas 309 Charles St. Scranton, Pa.
	K. Norbuta 77 Center St., Pittston, Pa.
	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinius, Gen. Del. New York City.
B. K. Kondrotavičius Box 24, Wilmerding, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmasėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Širvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Atviri Laiszkeliai ir Laiszkams popieriai

Naujai atspausiti, randasi «Kovos» administracijoje. Su geriausiais pavėkslais ir tinkančioms revoliucijonieriskoms dainoms, pri-
taikytoms prie pavėkslų. Visi laiszkeliai ir
popieriai atspausiti visokioms pavyčioms, ant
geriausios popieros ir parduoda už 5c., 12
už 25c., 100 už \$1.00, 500 už \$4.50, o 1000
už \$8.00.

Reikalaujami adresuokite:

„Kovos“ Administracija
1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Kas sanvaite saugok šita sanrašą:

LAIŠKAMS POPIERIAI

- 1 Žmonijos Geradėjai
- 2 Kellonė į dangų
- 3 Susipraskim!
- 4 Ant barikadų
- 5 Marselietė
- 6 Saulė tekant
- 7 Pirmoji Gegužė
- 8 Raudonas Vėluokas
- 9 Internacjonalas

ATVIRI LAIŠKELIAI:

- 1 Socializmo pavasaris
- 2 Paryžiaus komuna
- 3 Caro kellonė į Sibyrį
- 4 Tėvynė ir jos sūnūs (arbininkai)
- 5 Sunku keliuti su Teisybe
- 6 Kapitalizmo reakcijos vilnis
- 7 Darbininkų pažanga
- 8 Rusijos karė su Japonija
- 9 Marselietė
- 10 Socializmas
- 11 Ant barikadų
- 12 Raudonas Vėluokas

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas sa-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

SIEGEL BROS KRAUTUVE.

SIEGEL BROS.

LAIKRODĖLIAI, DĒVISKĖLĒS,
ŽIEDAI, SPILKUTĒS ir visi kiti
auksiniai daigtai mūsų parduoda-
mų yra GERIAUSI, KURIUŲS
TIK GALI KAS PADARYTI.

Mēs pilnai gvarantuojam visus savo
tavorus. PIRK NUŲ MŲŲ IR
SUSITAUPINK SAU PINIGUS.

Mes reikalaujam pasirodyt, jei yra bent vienas parda-
vejas visam pasaulij, kuris galėtu duot geresni
tavora už mūsų prekes.

PIRKDAMI REIKALAUKITE MŲS GVARANCIJŲS.

Siegel Bros.

387 Washington St., Boston, Mass.

P. S. Silverman.

Rusiškai-Turkiška Pirtis
512 CARPENTER ST., PHILAD A, PA

Bell Phone 2477

Key Stone 4269 A

ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrovą arielkos, vyno, likie-
rio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliu-
kuose Samit'o pravoro. Dirbtuvė mine-
rališkų vandeny.

Kažbam lietuviškai, lenkiškai, ruskai ir angliskai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

W. L. Raczynski

Laivakorėjų ir Insurance agentas
REAL ESTATE.

Pinigus galima gaut ant Mortga-
očių. Su visais reikalais kreip-
kitės pas savą žmogų.

2630 Richmond St.
PHILADELPHIA, PENN'A.

Tik vieną aptieką

visoj Philadelphijoj, kur galima susikalbėt
lietuviškai ir apturėt teisingus vaistus. Di-
džiausia krajava aptieką D-ro Ph. ir Med. J.
PIONZEK, kurioj darbuojas teisingi krajavas
aptiekorius S. JONKUS (lietuvis). Čia gausit
visokių lekarstų. Rasit vieada daktarą.
2984 RICHMOND ST., PHILAD A.

Lietuviškai-Lenkiškas Fotografas

JOHN BODZIAK

atlieka darbą geriausiai ir pigiausiai.
Pamėginkit nusiimt savo pavėksla
pas mus, mēs jums padarysim gerai.
3060 RICHMOND ST. PHILAD A.

**Knygų Sankrova
Broliu Brown.**

Knygos parsiduoda už papigintą prekę.

Nėra geresnės dovanos ant švenčių, kaip knyga, arba raokius knygų.

Mes turime daugybę knygų Lietuviškoje, rusiškoje, vokiškoje, angliškoje, prancūziškoje ir kitokiose kalbose.

„Kovos“ skaitytojams, kurie atsineš iškirpę šią apgarsinimą, perkant knygą nuleisime tam tikrą procentą.

Pas mus gali susikalbėti arba parašyti rusiškai, lenkiškai, vokiška ir angliskai.

Adresuokite šiuo adresu:
BROWN BROS.
Book Store
N. E. cor. 5th & Pine sts.
PHILADELPHIA, PA.

Geriausios visoj Philadelphijoj
Rusiškai-Turkiškos Pirtys
15 ir 25 centai.

Šiltos ir šaltos vonios 15 c. Atkaros kasdien iki 12 val. nakties. SereDOMIS moterims nuo 1 val. po piet.

SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

**BLITZSTEIN ir SLOBODKIN'O
Aptleka.**

Rose Slobodkin, P.D. Užveizda
Bell Phone Keystone Phone
Market 3692 D Main 09-05

Kalbam rusiškai, lenkiškai ir angliskai. Daktarą galima rasti
Nuo 8 iki 12 v. dieną ir nuo 6 iki 8 v. vakare

S. W. cor. 4th & Buttonwood St.
PHILADELPHIA - - - PENNA.

Geriausias Lietuviškas
PHOTOGRAPHISTAS

Atlieka darba artistiskai. Iš mažų padaro didelius paveikslus. Koznas gali išsirinkti photographijai kokiu nori praba, o bus kuogeriausia padaryta, nes yra visokios mašinos. Nutraukia namus, storus, nabašnikus ir tt. Norinti mokintis fotografuoti atsiskaukit.

J. Drizas, 500 S.2 st., Phila, Pa.

VIENYTELE KRAUTUVE

Religišku daiktu
Muzikališku Instrumentu
Maldaknygiu lietuvišku ir lenkišku
Rožančiu, Škaplieriu etc.
Visus viengencius
kviečiame atsilankyti
arba parašyt, o busite visi
užganedinti. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir maskoliškai.

B. Papiernik & Co.
3162 Richmond Str.
PHILADELPHIA, PENNA

**Rusiškai-lenkiškas
Fotografafas**

Greitai ir gerai padaro visokias fotografijas. Mažas fotografijas padidina. Viskas labai pigiai.

Cherry's Studio
555 N. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Rubin'o Aptieka.

Geriausi vaistai —
— Pigiausiasios prekės

Mes gvarantuojame savo tavorą.

S. E. cor. 3rd & Green St.
Philadelphia, Pa.

SKAITYK! SKAITYK!
Varšavos specialistas
FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visai dykai. Neužmirškite adriso:

Wolpe Studio
421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

Chas. Wyrsh.

Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rūkymo įrankiai. Souvenir Post Cards. Popierų vertelystė. Kuponus apmaiņom į dovanas. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai.

Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

J. Pomerantz

Geriausias fotografafas. Padaro puikiai ir pigiai. Mažas fotografijas padidina.

Ateikit visi.
739 So. 2nd St.
Philadelphia, Pa.

Zinomas Rusiškas Fotografafas
Feldman

Praso lietuviškos, rusiškos ir lenkiškos publikos atkreipti atydą ant jo gero ir greito darbo. Padidinimas portretų labai pigiai. Kalba lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliskai.

821-23 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

KIEKVIENAS, kuris ateis pas
A. Margulis

pirktų vyno, arielkos arba kitų gerimų, aplaikys gražią dovaną — puikią plėčekelę degtines, Pamėginkit syki tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit

Kalbam rusiškai ir lenkiškai
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philad'a.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) **\$ 1.00**

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio **15c**

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokinio (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) **10c**

ARITMETIKA mokintis pradinių rōkundų be mokytojo. Su paveikslais [apdaryta] **35c.**

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P.Mikolainis
P.O. Bx 62 NEW YORK City

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRIIMAMOSIOS VALANDOS:
Iki 10 lėryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbēt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skandėjimo	1.00
Moterims reguliatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotardo allejaus	
Mostis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas muilas	25c

Ir daug kitokių gydnolių.

E.W.Gilas SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas
sustiprinimui ir užlarkymui plauky.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su laiko slinkimą plauky, visi žmonės užsitiki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausia rodą per laiką DYKAI, KAIP IŠSIGYDYTI Slinkimą plauky ir Plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrūnų tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,
996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir sluntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

ST. CZELEDINAS

Užlaiko lietuviams, vyrų, moterų ir vaikų
CZEVEKYKU KRAUTUVE

Didele sankrova čebatu ir kaliošu. Geras tavoras. Žiemos prekes. Lietuviu priederme remt tautieči.

1227 So. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

Įtekmingiau to Reason» (atsišk jau buvo minėta spaudos įstatymų. tai redaktorius ap kuris sugriebs In valstybės gubernat Kentucky, kad čia byla Warren'as sul tumu, kad anas ne kaltai pagrobti ir iš tinami už Kolora išteisinti). Dėl to per pačta, kas įzei pernai pavasarj, bet, zidento rinkimų, — tiškiems reikalams s rinkimų. Ir lapkrič kimų, prasidėjo ta by kad geriaus prisireng Warren'o advok ka gynė Moyer'j ir E lor'o dalyke ir tuos d